

The Project Gutenberg eBook of Hanhiemon satuja, by Charles Perrault

This ebook is for the use of anyone anywhere in the United States and most other parts of the world at no cost and with almost no restrictions whatsoever. You may copy it, give it away or re-use it under the terms of the Project Gutenberg License included with this ebook or online at www.gutenberg.org. If you are not located in the United States, you'll have to check the laws of the country where you are located before using this eBook.

Title: Hanhiemon satuja

Author: Charles Perrault

Translator: Tyyni Tuulio

Release date: April 15, 2015 [EBook #48713]

Language: Finnish

*** START OF THE PROJECT GUTENBERG EBOOK HANHIEMON SATUJA ***

Produced by Juha Kiuru

HANHIEMON SATUJA

Kirj.

Charles Perrault

Suom. Tyyni Haapanen-Tallgren

WSOY, Porvoo, 1922.

SISÄLLYS:

Pieni Punahilkka.
Siniparta.
Hengetär.
Saapasjalka-kissa.

Peukaloinen.
Tuhkimo.
Riquet Töyhtöpää.
Aasinnahka.
Metsän nukkuva prinsessa.

PIENI PUNAHILKKA.

Oli kerran pieni maalaistyttö, kaunein mitä kuvitella voi. Äiti oli häneen hullaantunut, ja isoäiti vielä enemmän. Tämä kunnon muori teetti tytölle pienen punaisen päähineen, joka sopi hänelle niin hyvin, että häntä kaikkialla nimitettiin pieneksi Punahilkaksi.

Eräänä päivänä äiti oli leiponut sämpylöitä ja sanoi Punahilkalle: "Mene katsomaan kuinka isoäiti jaksaa, sillä kuulin että hän on ollut sairaana, ja vie hänelle sämpylä ja tämä voivakkanen."

Pieni Punahilkka lähti paikalla isoäitinsä luo, joka asui toisessa kylässä.

Metsän läpi kulkiessaan hän kohtasi susi-kuoman, jonka kovin teki mieli syödä hänet suuhunsa, mutta tuo ilkiö ei uskaltanut parin puunhakkaajan tähden, jotka olivat metsässä. Susi kysyi, minne hän oli matkalla.

Lapsi parka, joka ei tietänyt, että oli vaarallista pysähtyä kuuntelemaan suden puheita, vastasi: "Menen katsomaan isoäitiä ja vien hänelle sämpylän ja voivakkasen, jotka äiti lähettää."

"Asuuko hän kaukanakin?" kysyi susi.

"Asuu kyllä", sanoi pieni Punahilkka, "toisella puolen myllyä, joka näkyy tuolla, tuolla ihan kaukana, kylän ensimmäisen talon luona."

"Hyvä on", sanoi susi, "minäkin menen katsomaan häntä, minä lähden tätä tietä ja sinä tuota, ja sittenpä saamme nähdä, kuka ehtii ensimmäisenä."

Susi lähti juoksemaan kaikin voimin lyhintä tietä, ja tyttönen kulki pitempää tietä. Hän poimi huvikseen pähkinöitä tien varrelta, juoksi perhosten jäljessä ja sitoi vihkoja pienistä kukista.

Susi ehti pian isoäidin mökille ja koputti ovea: kop, kop.

"Kuka siellä?"

"Oma pieni tyttönne Punahilkka", sanoi susi muuttaen ääntään, "ja minä tuon teille sämpylän ja voivakkasen, jotka äiti lähettää."

Hyvä isoäiti, joka oli vuoteessa, koska ei ollut oikein terve, huusi vastaan: "Vedä salpaa, niin säppi aukeaa."

Susi veti salpaa, ja ovi aukeni. Hän syöksyi kelpo muorin kimppuun ja ahmaisi hänet suuhunsa vähäistäkin vähemmässä ajassa, sillä hän ei ollut syönyt yli kolmeen päivään. Sitten hän sulki oven ja asettui isoäidin vuoteeseen odottamaan pientä Punahilkkaa, joka hetken päästä tulikin koputtamaan ovelle: kop, kop.

"Kuka siellä?"

Pieni Punahilkka kuuli suden karkean äänen ja säikähti ensin, mutta sitten hän arveli että isoäidin ääni oli painuksissa ja vastasi:

"Oma tyttönne täällä on, pieni Punahilkka, ja minä tuon teille sämpylän ja voivakkasen, jotka äiti lähettää."

Susi vastasi vähän pehmentäen ääntään: "Vedä salpaa, niin säppi aukeaa."

Pieni Punahilkka veti salpaa, ja ovi aukeni. Nähdessään hänen astuvan sisään susi piiloutui peiton alle ja sanoi:

"Pane leipä ja voivakkanen pöydälle ja tule tänne vuoteeseen minun viereeni."

Pieni Punahilkka riisuutui ja meni vuoteeseen, missä häntä kovin ihmetytti nähdä, minkälainen isoäiti oli yöpuvussa. Hän sanoi:

"Isoäiti, onpa teillä suuret käsivarret!"

"Sitä paremmin voin syleillä sinua, tyttöni."

"Isoäiti, onpa teillä suuret jalat!"

"Sitä paremmin voin juosta, lapseni."

"Isoäiti, onpa teillä suuret korvat!"

"Sitä paremmin voin kuunnella, lapseni."

"Isoäiti, onpa teillä suuret silmät!"

"Sitä paremmin voin nähdä, lapseni!"

"Isoäiti, onpa teillä suuret hampaat!"

"Sitä paremmin voin syödä sinut."

Ja näin sanoen tuo ilkeä susi syöksyi pienen Punahilkan kimppuun ja söi hänet.

Opetus.

Kas tästä näkyy, ettei milloinkaan saa lapset seisautua kuulemaan, kun oudot sedät suotta pakinoi. Se tyttösille turman tuoda voi. Hei hopsis vaan, jo susi heidät syö! Se susi-kuomalle on hetken työ. Vaan kaikki sudet hampaitaan ei näytä, ei kaikki ulvo, kynsiänsä käytä. On susia myös lauhamieliä, on liukkahia lipokieliä, ne mairitella tietää makeasti, ne seuraa neitosia kotiin asti. Vaan joutuin, tyttö, juokse pakohon! Ne sudet vasta ilkiöitä on.

SINIPARTA.

Oli kerran mies, jolla oli kauniita taloja kaupungissa ja maalla, kulta- ja hopea-astioita, kirjailtuja huonekaluja ja kullattuja vaunuja. Mutta pahaksi onneksi tällä miehellä oli sininen parta, ja se teki hänet niin rumaksi ja hirmuiseksi, ettei ollut sitä naista eikä tyttöä, joka ei olisi juossut pakoon hänen edestään.

Eräällä naapurinrouvalla, joka oli hieno nainen, oli kaksi täydellisen kaunista tytärtä. Siniparta pyysi toista vaimokseen, jättäen äidin valittavaksi, kumman heistä hän tahtoi antaa. Mutta tytöillä ei ollut halua, ja he lähettivät hänet aina toisen luo voimatta kumpainkaan suostua ottamaan miestä, jolla oli sininen parta. Mies oli heistä sitä vastenmielisempi, kun hänellä oli jo ollut useitakin vaimoja, eikä tiedetty kuinka näiden oli käynyt.

Tutustuakseen tyttöihin Siniparta kutsui heidät, äidin ja kolme tai neljä heidän parasta ystävänsä sekä muutamia lähiseudun nuoria herroja erääseen maataloonsa, jossa viivytettiin kokonainen viikko. Siellä ei muuta tehty kuin kävelyretkiä, metsästys- ja kalastusmatkoja, siellä tanssittiin, juhliittiin, pidettiin pitoja. Siellä ei nukuttu ollenkaan, ja kaiket yöt tehtiin kepposia ja kujeiltiin. Loppujen lopulta kävi niin hyvin, että nuoremman mielestä talon isännän parta vähitellen ei enää ollutkaan niin sininen ja hän itse oikeastaan oli hyvin mukava mies. Heti kun oli palattu kaupunkiin, vietettiin häät.

Kuukauden kuluttua Siniparta sanoi vaimolleen, että hänen oli pakko erään tärkeän asian vuoksi tehdä ainakin kuusi viikkoa kestävä matka maaseudulle. Hän kehoitti vaimoa huvittelemaan hänen poissaollessaan, kutsumaan luokseen hyviä ystäviä, viemään heidät maalle, jos häntä halutti, ja herkuttelemaan kaikin tavoin.

"Kas tässä", sanoi hän, "tässä on molempien suurten varastohuoneitten avaimet, tässä kulta- ja hopeakaluston, jota ei käytetä joka päivä, tässä jalokivilippaitteni avaimet, ja tässä on avain, jolla pääsee kaikkiin huoneisiin. Tämä pieni avain vie kamariin, joka on alakerroksessa suuren käytävän päässä. Saatte kaiken avata ja mennä kaikkialle, mutta tuohon pieneen kamariin kiellän teitä menemästä, ja kiellän niin ankarasti, että jos satutte avaamaan sen oven, saatte odottaa vihaltani mitä tahansa."

Vaimo lupasi tarkasti noudattaa kaikkia määräyksiä, ja Siniparta suuteli häntä, nousi vaunuihinsa ja lähti matkalle.

Naapurit ja hyvät ystävättäret eivät edes odottaneet kutsua tullakseen nuoren rouvan luo, siinä määrin he paloivat halusta saada nähdä kaikkia talon rikkauksia. He eivät olleet uskaltaneet tulla niin kauan kuin mies oli kotona, sillä he pelkäsivät hänen sinistä partaansa. Nytkös he juoksivat läpi kaikkien huoneitten, kamarien ja vaatekomoeroitten, jotka kaikki olivat toinen toistaan kauniimmat ja rikkaammat. Sitten he nousivat varastohuoneisiin, joissa he eivät voineet kyllin ihaila seinävaatteitten kauneutta ja ääretöntä määrää, vuoteita, sohvia, nojatuoleja, pieniä ja suuria pöytiä ja peilejä, joissa näki itsensä päästä jalkoihin asti ja joiden kehykset, mitkä lasia, mitkä hopeata ja kullattua vaskea, olivat kauniimmat ja upeammat kuin koskaan oli nähty. He eivät lakanneet liioittelemasta ystävättärensä onnea ja kadehtimasta häntä, mutta hänestä ei ollut vähääkään hauskaa nähdä kaikkia näitä rikkauksia, sillä hän paloi halusta mennä avaamaan alakerran kamarin ovea.

Uteliaisuus kiihdytti häntä siinä määrin, että hän, ajattelematta kuinka sopimatonta oli jättää seurueensa, riensi alas takaportaita niin hätäisesti, että hän pari kolme kertaa oli taittamaisillaan niskansa. Saavuttuaan kamarin ovelle hän pysähtyi hetkeksi muistaen miehensä kiellon ja ajatellen että hänelle voisi koitua onnettomuutta tottelemattomuudestaan, mutta kiusaus oli niin suuri että hän ei voinut vastustaa. Hän siis otti pienen avaimen ja avasi vapisten kamarin oven.

Ensin hän ei nähnyt mitään, sillä ikkunat olivat peitetyt. Hetken kuluttua hän rupesi näkemään, että lattiaa peitti hyytynyt veri, johon heijastui pitkin seiniä kiinnitettyjä naisten ruumiita. Siinä olivat kaikki Siniparran entiset vaimot, jotka hän oli surmannut toisen toisensa jälkeen. Nuori rouva oli kuolla pelosta, ja avain, jonka hän oli vetänyt lukosta, putosi hänen kädestään.

Jonkun verran toinnuttuaan hän otti avaimen, sulki oven ja nousi omaan huoneeseensa rauhoittuakseen hiukan, mutta siitä ei tullut mitään, niin järkytetty hän oli.

Sitten hän huomasi, että kamarin avain oli veren tahraama, ja hän koetti pariin kertaan pyyhkiä sitä, mutta veri ei lähtenyt. Turhaan hän pesi, turhaan hankasi hiekalla ja soralla, verta jäi aina näkyviin, sillä avain oli noiduttu. Ei ollut mahdollista puhdistaa sitä kokonaan: jos toiselta puolelta sai veren pois, ilmaantui se takaisin toiselle puolelle...

Siniparta palasi matkaltaan vielä samana iltana. Hän sanoi saaneensa matkan varrella kirjeitä, joista oli käynyt ilmi, että asia, jota varten hän oli lähtenyt matkaan, oli päättynyt hänen edukseen. Hänen vaimonsa koetti kaikin voimin osoittaa ihastustaan miehen pikaisen paluun johdosta.

Seuraavana päivänä Siniparta kysyi avaimiaan, ja vaimo antoi ne hänelle, mutta niin vapisevin käsin, että mies helposti arvasi mitä oli tapahtunut.

"Mistä johtuu", kysyi Siniparta, "että kamarin avain ei ole toisten joukossa?"

"Olen varmaan jättänyt sen pöydälleni", vastasi rouva.

"Katsokaa että tuotte sen minulle heti", sanoi Siniparta.

Monien lykkäysten jälkeen ei viimein auttanut muu kuin tuoda avain. Siniparta katseli sitä ja kysyi vaimoltaan:

"Minkätähden avaimessa on verta?"

"En tiedä", vastasi nuori vaimo parka, kalpeampana kuin kuolema.

"Ettekö tiedä?" sanoi Siniparta. "Minä kyllä tiedän, minä. Te olette tahtonut mennä kamariin sisälle. Hyvä on, rouvaseni, te pääsette sinne ja saatte asettua paikallenne toisten rouvien joukkoon, jotka näitte siellä."

Vaimo heittäytyi miehensä jalkoihin itkien ja pyytäen todella katuvaisena anteeksi tottelemattomuuttaan. Hän olisi voinut saada kallionkin heltymään, niin kaunis ja onneton hän oli. Mutta Siniparran sydän oli kalliotakin kovempi.

"Nyt on kuoltava, rouvaseni, ja heti paikalla", sanoi hän.

"Koska minun on kuoltava", vastasi vaimo kylpien kyynelissä, "antakaa minulle vähän aikaa rukoillakseni Jumalaa."

"Saatte puolen neljännestuntia", sanoi Siniparta, "mutta ei hetkeäkään enemmän."

Jäätyään yksin nuori rouva kutsui sisartaan ja sanoi hänelle: "Sisareni Anna" (niin oli hänen nimensä) "minä pyydän sinua, nouse tornin huippuun ja katso, eivätkö veljemme tule. He lupasivat tulla minua

katsomaan tänään, ja jos näet heidät, tee heille merkki, että he kiirehtisivät."

Sisar Anna nousi tornin huippuun, ja onneton raukka huusi hänelle aika ajoin: "Anna, sisareni Anna, etkö näe kenenkään tulevan?"

Ja sisar Anna vastasi:

"En näe muuta kuin häikäisevää päivänpaistetta ja viheriöivän niityn."

Sillävälin Siniparta, suuri veitsi kädessä, huusi kaikin voimin:
"Tule heti alas, tai minä nousen sinne!"

"Vielä hetkinen, jos sallitte", vastasi hänen vaimonsa. Ja samassa hän huusi ihan hiljaa: "Anna, sisareni Anna, etkö näe kenenkään tulevan?"

Ja sisar Anna vastasi:

"En näe muuta kuin häikäisevän päivänpaisteen ja viheriöivän niityn."

"Paikalla alas sieltä", huusi Siniparta, "tai minä nousen sinne."

"Minä tulen", vastasi vaimo.

Ja sitten hän huusi.

"Anna, sisareni Anna, etkö näe kenenkään tulevan?"

"Minä näen", vastasi sisar Anna, "suuren tomupilven, joka tulee tänne päin..."

"Ovatko ne veljeni?"

"Voi ei, sisareni, se on vain lammasma..."

"Etkö lähde sieltä?" huusi Siniparta.

"Vielä pieni hetki", vastasi hänen vaimonsa.

Ja sitten hän huusi:

"Anna, sisareni Anna, etkö näe kenenkään tulevan?"

"Minä näen kaksi ratsastajaa, jotka tulevat tänne päin, mutta he ovat hyvin kaukana vielä... Jumalan kiitos!" huusi hän hetkistä myöhemmin, "ne ovat veljeni. Minä viittaen heille, minkä ennätän, että he kiirehtisivät."

Siniparta alkoi huutaa niin kovaa että koko talo vapisi. Vaimo parka tuli alas ja heittäytyi hänen jalkoihinsa vallan itkettyneenä ja hapset hajalla.

"Siitä ei ole apua", sanoi Siniparta, "nyt on kuolema edessä!"

Sitten hän tarttui toisella kädellä vaimonsa hiuksiin ja kohotti toisella suurta veistä sivaltaakseen häneltä pään poikki.

Vaimo parka kääntyi häneen, katsoi häntä riutuvien silmin ja pyysi häneltä vielä pientä hetkeä kootakseen ajatuksensa.

"Ei, ei", huusi Siniparta, "heitä itsesi Jumalan haltuun..." Ja hän kohotti käsivartensa...

Samassa koputettiin ovelle niin kovaa, että Siniparta pysähtyi siihen paikkaan. Ovi aukeni, ja sisään astui kaksi ratsastajaa, jotka tarttuivat miekkaansa ja hyökkäsivät suoraan Sinipartaan kohti...

Hän tunsu tulijat vaimonsa veljiksi, joista toinen oli rakuuna ja toinen muskettisoturi, ja hän yritti heti pelastua pakenemalla, mutta veljet seurasivat häntä niin läheltä, että saivat hänet kiinni ennenkuin hän pääsi portaille. He lävistivät hänet miekoillaan, ja hän kuoli siihen paikkaan. Vaimo parka oli melkein yhtä kuollut kuin mieskin, eikä hänellä ollut voimia nousta syleilemään veljiään.

Kävi selville että Siniparralla ei ollut ollenkaan perillisiä, ja niin sai vaimo haltuunsa kaikki hänen rikkautensa. Osan niistä hän käytti naittaakseen sisarensa Annan eräälle nuorelle aatelismiehelle, joka oli häntä jo kauan rakastanut, toisella osalla hän hankki kapteenin virat veljilleen, ja itse hän meni naimisiin hyvän kunnan miehen kanssa, joka sai hänet unhottamaan Siniparran kanssa vietetyt pimeät päivät.

Opetus.

Jos utelias olet kauheasti, sen maksaa mahdat sitä kalliimmasti. On liian lyhyt huvi, houkutus, ja katkera ja pitkä katumus.

Vaan kell' on viisautta elon suomaa, hän vallan vanhaksi tään tarun huomaa. Jos kuinka ympäriltäs etsinet, niin julmaa miestä enää löydä et. Ja parran väri olkoon mikä lienee, talonsa herraks' miehen tuskin tiennee.

HENGETÄR.

Oli kerran leski, jolla oli kaksi tytärtä. Vanhempi tuli niin äitiinsä sekä muodon että luonnon puolesta, että joka näki hänet, näki äidinkin. He olivat molemmat niin ikäviä ja ylpeitä, ettei heidän kanssaan voinut elää. Nuorempi, joka oli lempeän, kelpo isänsä todellinen kuva, oli samalla kauneimpia tyttöjä mitä nähdä voi. Koska ihminen luonnostaan rakastaa itsensä kaltaista, oli äiti hullaantunut vanhempaan tyttäreeseen ja tunsu hirveätä vastenmielisyyttä nuorempaa kohtaan. Tyttö sai syödä keittiössä ja tehdä työtä lakkaamatta.

Lapsi paran täytyi muun muassa kaksi kertaa päivässä mennä hakemaan vettä runsaan puolen peninkulman päästä ja kantaa kotiin suuri ruukullinen. Eräänä päivänä, kun hän oli lähteellä, tuli hänen luokseen köyhä vaimo, joka pyysi juotavaa.

"Saatte kyllä, muori kulta", sanoi tämä kiltti tyttö. Ja hän huuhteli ruukkunsa, ammensi vettä parhaasta paikasta ja tarjosi sitä vanhukselle kannattaen koko ajan ruukkua, jotta hänen olisi helpompi juoda.

Kun tuo kunnan eukko oli juonut, sanoi hän työlle: "Sinä olet niin kaunis, niin hyvä ja kohtelias, etten voi olla antamatta sinulle erästä lahjaa." Vaimo nimittäin oli hengetär, joka oli ottanut köyhän maalaiseukon muodon nähdäkseen, kuinka pitkälle tytön kohteliaisuus menisi.

"Annan sinulle sellaisen lahjan", jatkoi hengetär, "että joka sanalta, minkä sanot, putoaa suustasi kukkanen tai kallis kivi."

Kun tyttö tuli kotiin, torui äiti häntä, kun hän palasi lähteeltä niin myöhään. "Anteeksi, äiti kulta, että olen viipynyt niin kauan", sanoi tyttö parka. Ja kun hän lausui nämä sanat, putosi hänen suustaan kaksi ruusua, kaksi helmeä ja kaksi suurta timanttia. "Mitä minä näen?" huusi äiti ihmeissään, "minä luulen että hänen suustaan tulee helmiä ja timantteja! Mistä se johtuu, tyttöni?" (Tämä oli ensimmäinen kerta kun äiti sanoi hänelle "tyttöni").

Lapsi parka kertoi kaikessa viattomuudessaan, mitä hänelle oli tapahtunut, ja samalla putosi hänen suustaan äärettömät määrät timantteja.

"Tosiaanko", sanoi äiti, "minun täytyy lähettää sinne oma tyttöni myös. Katsohan, Fanchon, näetkö mitä sisaresi suusta tulee, kun hän puhuu? Etkö hyvin kernaasti omistaisi samaa lahjaa? Sinun ei muuta tarvitse kuin mennä ammentamaan vettä lähteestä, ja kun köyhä vaimo pyytää sinulta juotavaa, on sinun tarjottava sitä hänelle hyvin kohteliaasti."

"Sepä juuri kauniilta näyttäisi", vastasi tuhma tyttö, "jos minä menisin kaivolle."

"Minä tahdon että menet", sanoi äiti, "ja heti paikalla."

Tyttö lähti, mutta toruskeli kaiken matkaa. Hän otti astiakseen kauneimman hopeamaljan mitä talossa oli. Tuskin hän oli ehtinyt lähteelle, kun metsästä tuli loistavasti puettu nainen, joka pyysi häneltä juotavaa. Se oli sama hengetär, joka oli näyttäytynyt hänen sisarelleen, mutta joka nyt oli ottanut prinsessan muodon ja vaatteet nähdäkseen, kuinka pitkälle tytön epäkohteliaisuus menisi.

"Sitäkö varten olen tänne tullut", vastasi tuo tuhma, kopea tyttö, "että antaisin teidän juoda? Olen kai tuonut hopeamaljankin vartavasten tarjotakseni arvon rouvalle juomista. Minun mielestäni saatte juoda itse, jos haluttaa."

"Etpä ole juuri kilteimpiä", sanoi hengetär vihastumatta. "Hyvä on, koska olet niin vähän kohtelias, saat sellaisen lahjan, että joka sanalta minkä sanot, putoaa suustasi käärme tai sammakko."

Kun äiti huomasi tytön tulevan, huusi hän jo kaukaa: "Mitä kuuluu, tyttöni?"

"Sitä kuuluu, äitini", matki tuo tuhma tyttö pudottaen suustaan kaksi kyytä ja kaksi sammakkoa.

"Oi taivas!" huudahti äiti. "Mitä minä näen? Se on sisaresi syy, ja hän saa sen maksaa." Ja äiti juoksi heti lyömään nuorempaa tyttöä.

Lapsi parka pakeni ja juoksi läheiseen metsään. Kuninkaan poika, joka palasi metsästysretkeltä, kohtasi hänet ja nähdessään tuon ihanan tytön kysyi, mitä hän teki täällä niin yksin ja miksi hän itki.

"Voi, hyvä herra, äiti on ajanut minut kotoa pois."

Kuninkaan poika näki, että hänen suustaan putosi viisi tai kuusi helmeä ja yhtä monta timanttia, ja hän pyysi tyttöä kertomaan, mistä se johtui. Tyttö kertoi hänelle koko seikkailunsa. Kuninkaan poika rakastui häneen, ja koska hänen mielestään tällainen lahja oli arvokkaampi kuin kaikki mitä joku toinen voi saada myötäjäisiksi, vei hän tytön isänsä, kuninkaan, palatsiin ja otti hänet vaimokseen.

Sisaresta taas tuli niin sietämätön, että oma äiti ajoi hänet pois kotoa. Onneton tyttö juoksi pitkät matkat löytämättä ketään, joka olisi tahtonut hänet taloonsa, ja heitti viimein henkensä jossakin metsän loukossa.

Opetus.

Jos kiltti, kohtelias olet aivan,
saat joskus kyllä nähdä pienen vaivan.
Vaan palkkas saat sa kerran, usko pois!
Ja ehkä silloin, kun et luulla vois.

Ei timantit ja kullat valtaa vailla,
ne ihmismieliin tehoo aika lailla.
Vaan hyvään sanain voima verraton,
se paljon painavampi mahti on.

MESTARI-MIRRI

eli

SAAPASJALKA-KISSA.

Eräs mylläri ei jättänyt kolmelle lapselleen muuta perintöä kuin myllyn, aasin ja kissan. Perinnönjako oli pikainen, ei siinä tarvittu notaaria eikä lakimiestä. Niiden maksamiseen olisi koko poloinen perintö pian mennytkin. Vanhin sai myllyn, toinen aasin, ja nuorimmalle jäi vain kissa.

Nuorin poika oli lohduuton saadessaan niin niukan osuuden.

"Veljeni voivat", sanoi hän, "ansaita leipänsä kunniallisesti, jos liittyvät yhteen. Mutta minä raukka saan kuolla nälkään, kun olen syönyt kissani ja tehnyt sen nahasta liivit."

Kissa kuuli tämän puheen, mutta ei ollut kuulevinaan, sanoi vain herralleen arvokkaasti ja vakavana:

"Älkää olko huolissanne, hyvä isäntäni, teidän ei muuta tarvitse kuin antaa minulle pussi ja teettää pari saappaita, jotta voin liikkua pensaikoissa, ja saattepa nähdä että osuutenne ei ole niinkään huono kuin luulette."

Kissan isäntä ei suuria perustanut tähän puheeseen, mutta hän oli nähnyt kissan tekevän niin monta notkeata tempua pyydystäessään hiiriä ja rottia — kun se esimerkiksi riippui katossa jaloistaan tai piiloutui jauhoihin teeskennellen kuollutta — ettei hän pitänyt kissan apua onnettomuudessaan aivan mahdottomana.

Kun kissa oli saanut pyytämänsä esineet, veti se urheasti saappaat jalkaan, ripusti pussin kaulaansa ja tarttui etukäpäpäillään nauhoihin. Sitten se lähti pensaikkoon, jossa oli paljon kaniineja. Se pani pussiin leseitä ja salaatinlehtiä, heittäytyi maahan muka kuolleena ja odotti kunnes jokin nuori kaniini, joka ei vielä tuntenut tämän maailman monia metkuja, pistäisi päänsä pussiin syödäkseen sen sisällyksen.

Tuskin oli kissa pannut pitkäkseen, kun sen toive jo täyttyi. Nuori, tyhmä kaniini pisti päänsä pussiin, ja Mirri-mestari veti nauhat kiinni ja tappoi kaniinin armotta.

Kerrassaan ylpeänä saaliistaan lähti kissa kuninkaan luo ja pyysi saada puhutella häntä. Kissa vietiin Hänen Majesteettinsa huoneeseen, ja perille päästyään se teki hienon hovikumarruksen kuninkaalle sanoen:

"Tässä, Teidän Majesteettinne, on metsäkaniini, jonka pyydän saada tarjota teille herra markiisi de Carabasin (sellaisen nimen näki kissa hyväksi antaa isännälleen) puolesta."

"Sano isännällesi", vastasi kuningas, "että minä kiitän häntä ja että hän on tuottanut minulle iloa."

Erään toisen kerran kissa piiloutui ruispeltoon pitäen taaskin pussiaan avoinna, ja kun kaksi peltokanaa oli mennyt sinne, veti hän nauhoista ja sai molemmat saaliikseen.

Sitten hän vei linnut kuninkaalle niinkuin oli vienyt kaniinin. Kuningas taaskin otti tuomiset mielihyvällä vastaan ja käski tarjota kissalle juotavaa.

Tällä tavoin vei kissa kuninkaalle parin kolmen kuukauden aikana aina silloin tällöin muka isäntänsä metsästysmaalista. Eräänä päivänä se sai tietää että kuningas oli lähdössä ajelulle joen rannalle tyttärensä, maailman kauneimman prinsessan kanssa. Silloin kissa sanoi isännälleen:

"Jos nyt seuraatte neuvoani, on onnenne varma. Teidän ei muuta tarvitse kuin mennä kylpemään jokeen, siihen paikkaan, jonka näytän teille. Sitten jätätte loput minun haltuuni."

Markiisi de Carabas noudatti kissansa neuvoa tietämättä mitä hyötyä siitä olisi. Kun hän parhaillaan oli uimassa, ajoi kuningas ohi, ja kissa rupesi huutamaan kaikin voimin:

"Apua, apua, markiisi de Carabas hukkuu!"

Huudon kuullessaan kuningas pisti päänsä vaunun ikkunasta ja tunki kissan, joka oli niin useasti tuonut hänelle metsänriistaa. Hän antoi henkivartijoilleen määräyksen, että oli riennettävä auttamaan herra markiisia.

Sillä aikaa kun markiisi parka vedettiin joesta ylös, lähestyi kissa vaunuja ja sanoi kuninkaalle, että varkaat olivat uinnin aikana vieneet hänen isäntänsä vaatteet, vaikka kissa muka olikin kaikin voimin huutanut: "Ottakaa varas kiinni!" Kissa mokoma oli itse asiassa piilottanut vaatteet kiven alle. Kuningas heti antoi määräyksen pukuvarastonsa hoitajille, että oli tuotava eräs hänen kauneimpia pukujaan markiisi de Carabasia varten.

Kuningas liehitteli markiisia kaikin tavoin, ja koska kaunis puku päästi myllärin pojan ulkomuodon täysiin oikeuksiinsa (sillä hän oli kaunis ja komea nuorukainen), mielistyi prinsessakin häneen suuresti. Markiisi de Carabas oli tuskin luonut pari kolme hyvin kunnioitettavaa ja hieman hellää katsetta kuninkaan tyttäreeseen, kun tämä jo rakastui häneen korvia myöten.

Kuningas tahtoi että markiisi nousisi vaunuihin ja tulisi mukaan ajelulle. Kissa riemastui nähdessään, että aikeet alkoivat onnistua, ja lähti edellä. Nähdessään talonpoikia heinäkorjuussa kissa huusi heille:

"Te kunnan ihmiset siellä niityllä, jollette sano kuninkaalle, että niitty, jota niitätte, kuuluu herra markiisi de Carabasilille, hakataan teidät kaikki lihapiirakoiksi."

Kuningas kysyi kun kysyikin heinäväeltä, kenelle kuului niitty, jota he niittivät.

"Herra markiisi de Carabasilille", sanoivat kaikki yhteen ääneen, sillä kissan uhkaus oli pelottanut heitä.

"Teillähän on siinä kaunis perintömaa", sanoi kuningas markiisi de Carabasilille.

"Niinkuin näette, Teidän Majesteettinne", vastasi markiisi. "Se on niitty, joka kyllä joka vuosi tuottaa runsaan sadon."

Mirri-mestari, joka kulki koko ajan edellä, kohtasi elonleikkaajia ja sanoi heille:

"Te kunnan ihmiset siellä pellolla, jollette sano että kaikki tämä vilja kuuluu herra markiisi de Carabasilille, hakataan teidät kaikki lihapiirakoiksi."

Kuningas, joka hetken päästä ajoi ohi, tahtoi tietää kenelle kuului kaikki vilja, minkä hän näki.

"Herra markiisi de Carabasilille", vastasivat elonleikkaajat, ja sekä kuningas että markiisi iloitsivat

tästä vastauksesta.

Kissa, joka kulki vaunujen edellä, sanoi aina saman asian kaikille, jotka se kohtasi, ja kuningas hämmästyi markiisi de Carabasin tilusten suuruutta.

Mirri-mestari tuli vihdoinkin kauniiseen linnaan, jonka omisti jättiläinen, rikkain mitä koskaan on nähty, sillä kaikki tilukset, joiden läpi kuningas oli ajanut, kuuluivat tähän linnaan. Kissa otti selville kuka tämä jättiläinen oli ja mitä hän osasi tehdä, ja pyysi päästä hänen puheilleen. Se ei muka tahtonut kulkea niin läheltä linnaa käymättä kohteliaalla vierailulla.

Jättiläinen otti kissan vastaan niin hienosti kuin jättiläinen osaa ja pyysi sitä istumaan.

"Minulle on vakuutettu", sanoi kissa, "että teillä on kyky muuttaa itsenne kaikenlaisiksi eläimiksi, että esimerkiksi voitte muuttua leijonaksi tai elefantiksi."

"Totta se on", tiuskaisi jättiläinen "ja jotta paremmin uskoisitte, saatte kohta nähdä minut leijonana."

Kissa säikähti pahanpäiväisesti, kun näki leijonan ihan edessään. Kissa pääsi äkisti katonrajaan, vaikka kiipeäminen olikin sekä hankalaa että vaarallista saappaitten tähden, joista tällä kertaa ei ollut apua.

Vähän ajan päästä kissa näki, että jättiläinen oli palannut entiseen muotoonsa, ja tuli alas tunnustaen olleensa aika tavalla peloissaan.

"Minulle on vielä vakuutettu", sanoi kissa, "mutta sitä en oikein uskoisi, että teillä on myöskin kyky muuttaa itsenne pienimpien eläinten muotoon, muuttua esimerkiksi rotaksi tai hiireksi. Minun täytyy tunnustaa että se on mielestäni aivan mahdotonta."

"Vai mahdotonta?" vastasi jättiläinen. "Saatte nähdä." Ja samassa se oli muuttunut hiireksi, joka juoksi lattialla. Tuskin oli kissa tämän huomannut, kun se hyökkäsi hiiren kimppuun ja söi sen suuhunsa.

Sillävälän oli kuningas nähnyt jättiläisen kauniin linnan ja tahtoi astua sisään. Kissa, joka kuuli vaunujen jyrinän nostosillalla, juoksi vastaan ja sanoi kuninkaalle:

"Teidän Majesteettinne on tervetullut herra markiisi de Carabasin linnaan."

"Mitä, herra markiisi", huudahti kuningas, "kuuluuko tämä linnakin teille? En voi kuvitellakaan kauniimpaa kuin tämä piha ja sitä ympäröivät rakennukset. Katsomme sisäänkin, jos sallitte."

Markiisi tarjosi kätensä prinsessalle, ja he seurasivat kuningasta, joka kulki ensimmäisenä, ja tulivat suureen saliin. Salissa he näkivät loistavan päivällispöydän, jonka jättiläinen oli antanut valmistaa ystävilleen. Näiden piti tulla hänen luokseen juuri tänä päivänä, mutta he eivät uskaltaneet astua sisään, kun tiesivät että kuningas oli siellä.

Kuningas oli ihastunut markiisi de Carabasin hyviin ominaisuuksiin, ja prinsessa, oli suorastaan hullaantunut häneen. Nähdessään vielä markiisin suuret rikkaudet kuningas sanoi hänelle juotuaan viisi tai kuusi ryyppyä:

"Riippuu vain teistä, herra markiisi, tahdotteko tulla vävykseni."

Markiisi kumarsi syvään ja otti kiitollisena vastaan kuninkaan tarjoaman suuren kunnian. Vielä samana päivänä hän meni naimisiin prinsessan kanssa. Kissasta tuli suuri herra, joka ei enää metsästännyt hiiriä muuten kuin huvikseen.

Opetus.

Ei tosin kyllä liene hullumpaa, kun perinnöksi rikkautta saa, vaan sentään reipas mieli, neuvokkuus on nuorukaisten parhain omaisuus.

Jos poika mylläriin niin nopeasti tien löytää prinsessankin syömeen asti, niin nuoruutta ja sorjuutta ei voida vähäksi perinnöksi arvioida.

PEUKALOINEN.

Oli kerran puunhakkaaja, jolla oli seitsemän lasta, kaikki poikia. Vanhin oli vasta kymmenvuotias, ja nuorin seitsenvuotias. Tuntuu kummalliselta että puunhakkaaja oli voinut saada sellaisen lapsilauman niin vähässä ajassa, mutta koko asia oli siinä, että hänen vaimonsa oli hyvin joutuisa ja lahjoitti hänelle ainakin kaksi kerrallaan.

He olivat hyvin köyhiä, ja nuo seitsemän lasta olivat heille aika taakka, koska kukaan heistä ei vielä voinut ansaita elatustaan.

Heitä myöskin huolestutti nuorin poika, joka oli heikko raukka eikä huolinut puhua sanaakaan. He pitivät tyhmyytenä sitä mikä oikeastaan todisti hänen hyvää älyään. Poika oli hyvin pieni, ja kun hän tuli maailmaan, ei hän ollut peukaloa suurempi. Siitä hän sai nimen Peukaloinen.

Lapsi parka oli perheen syntipukki, ja aina hänelle tehtiin vääryyttä. Hän oli kuitenkin viisain ja terävin veljeksistä, ja vaikka hän puhui vähän, kuunteli hän sitä enemmän.

Tuli sitten perin huono vuosi, ja nälänhätä oli niin suuri, että nuo ihmisparat päättivät vapautua lapsistaan.

Eräänä iltana, kun lapset jo nukkuivat ja isä ja äiti istuivat tulen ääressä, sanoi mies vaimolleen, sydän täynnä tuskaa:

"Näethän nyt että emme enää voi elättää lapsiamme. Minä en voi nähdä heidän kuolevan nälkään silmäini edessä. Olen päättänyt viedä heidät huomenna metsään, mikä on vallan helppoa, ja sillä aikaa kun he huvikseen kokoilevat risuja, ei meidän tarvitse muuta kuin paeta ilman että he näkevät."

"Voi", huudahti vaimo, "voisitko itse viedä lapsesi perikatoon?"

Mies koetti turhaan kuvaila heidän suurta köyhyyttään, vaimo ei voinut suostua. Hän oli köyhä, mutta hän oli vielä äiti.

Lopulta hän suostui, ajateltuaan kuinka kauheata hänen olisi nähdä lasten kuolevan nälkään, ja meni levolle itkien.

Pikku Peukaloinen kuuli kaikki mitä he sanoivat, sillä huomattuaan, että he puhuivat huolistaan, oli hän noussut hiljaa sängystä ja hiipinyt isän tuolin alle näkymättömänä kuuntelemaan. Sitten hän meni takaisin sänkyyn eikä enää nukkunut sinä yönä, ajatteli vain mitä hänen pitäisi tehdä.

Hän nousi varhain aamulla ja meni puron rantaan, täytti taskunsa pienillä valkeilla kivillä ja palasi sitten kotiin. Pian lähdettiin retkelle, eikä Peukaloinen kertonut veljille mitään kaikesta minkä hän tiesi.

He menivät hyvin sankkaan metsään, jossa kymmenen askeleen päästä ei nähnyt toisiaan. Isä alkoi hakata puita ja lapset kokosivat risuja sitoakseen niitä kimpuiksi. Kun isä ja äiti huomasivat heidän olevan täydessä puuhassa, menivät he huomaamatta kauemmaksi ja pakenivat kiireesti kotiin pientä syrjäpolkua pitkin.

Kun lapset huomasivat olevansa yksin, alkoivat he itkeä ja huutaa kaikin voimin. Peukaloinen antoi heidän huutaa, hän kyllä tiesi mistä kotiin mentäisiin, sillä tulomatalla hän oli pudotellut pitkin tietä noita pieniä valkeita kiviä, joita hänellä oli taskuissa. Hän sanoi veljille:

"Älkää pelätkö, isä ja äiti ovat jättäneet meidät tänne, mutta minä kyllä vien teidät kotiin. Seuratkaa minua vain!"

He seurasivat häntä, ja hän vei heidät kotiin asti samaa tietä, jota he olivat tulleet metsään. He eivät ensin uskaltaneet mennä sisään, vaan painautuivat kaikki ovea vastaan kuullakseen, mitä isä ja äiti puhelivat.

Juuri silloin kun puunhakkaaja ja hänen vaimonsa olivat palanneet metsästä kotiin, oli linnanherra lähettänyt heille kymmenen taaleria, jotka hän oli jo kauan ollut velkaa ja joita he eivät enää odottaneet. Se pelasti heidän henkensä, sillä nuo ihmisparat olivat kuolemaisillaan nälkään. Puunhakkaaja lähetti paikalla vaimonsa lihakauppaan. Koska he eivät olleet syöneet pitkään aikaan, osti vaimo kolme kertaa enemmän lihaa kuin kahden ihmisen illalliseen olisi tarvittu. Kun he olivat syöneet tarpeekseen, sanoi vaimo:

"Voi, missähän lapsi parkamme nyt ovat? Heillepä nuo ruuanjätteet maistuisivat! Mutta sinä, onneton mies, sinä tahdoit tuhota heidät, ja sanoinhan minä että saisimme vielä katua. Mitähän lapsi parat nyt tekevät siellä metsässä? Voi hyvä Jumala, he ovat ehkä jo joutuneet suden suuhun! Sinä vasta peto olet, kun saatat omat lapsesi turmioon."

Puunhakkaajan kärsivällisyys loppui vihdoinkin, sillä vaimo toisti ainakin kahteenkymmeneen kertaan

että mies vielä katuisi ja että sitäpä hän oli sanonut. Mies uhkasi lyödä häntä, jollei hän olisi vaiti. Ja kuitenkin oli puunhakkaaja ehkä vielä enemmän pahoillaan kuin hänen vaimonsa, mutta vaimo ärsytti häntä, sillä hän oli samanlainen kuin monet muut miehet, jotka rakastavat viisaspuheisia vaimoja, mutta eivät voi sietää sellaisia, jotka perästäpäin aina muistavat olleensa oikeassa.

Vaimo vain itki itkemistään.

"Voi, missä ovat lapseni, lapsi parkani?"

Hän sanoi sen kerran niin kovaa että lapset, jotka seisoivat oven takana, kuulivat sen ja huusivat kaikki yhdessä:

"Täällä olemme, täällä olemme!"

Äiti juoksi avaamaan ovea, syleili lapsia ja sanoi:

"Voi kuinka olen onnellinen, kun saan taas nähdä teidät, lapsi kultani! Te olette väsyneitä, teidän on kova nälkä. Ja voi, Pekka, kuinka olet likainen! Tule tänne, että saan pestä sinut!" Pekka oli vanhin pojista ja äidin lemmikki, sillä hänellä oli punertava tukka niinkuin äidilläkin.

Lapset asettuivat pöytään ja söivät ruokahalulla, joka ilahdutti isää ja äitiä. He kertoivat kuinka heitä oli pelottanut metsässä, ja puhuivat melkein kaikki yhteen ääneen.

Nämä kunnan ihmiset olivat ylen onnelliset saadessaan lapsensa takaisin, ja tätä iloa kesti niin kauan kuin nuo kymmenen taaleria kestivät. Mutta kun raha loppui, alkoi vanha surkeus, ja he taaskin päättivät jättää lapset metsään. Jotta asiasta tällä kertaa tulisi täyttä totta, aikoivat he nyt viedä heidät vielä kauemmaksi kuin edellisellä kerralla. Vanhemmat eivät voineet keskustella aikeestaan niin salaisesti että Peukaloinen ei olisi kuullut. Poika arveli suoriutuvansa asiasta samalla tavoin kuin viimeinkin, mutta vaikka hän nousikin aikaisin aamulla mennäkseen hakemaan pieniä kiviä, ei hän päässyt puron rantaan, sillä talon ovi oli suljettu kaksinkertaisella lukolla.

Peukaloinen ei käsittänyt mitä nyt piti tehdä. Mutta sitten antoi äiti heille jokaiselle leipäpalan aamiaiseksi, ja hän ajatteli että hän ehkä voisi murtaa oman osansa pieniksi muruiksi ja pudotella niitä pitkin matkaa kivien asemasta. Ja hän pisti leivän taskuunsa.

Isä ja äiti veivät heidät metsän tiheimpään ja synkimpään seutuun ja perille päästyään lähtivät syrjäpolkua pakoon, jättäen lapset sinne. Peukaloinen ei ollut millänsäkään, hän luuli helposti löytävänsä tien leivänmurujen avulla. Suuri oli hänen hämmästyksensä kun leivänmurut olivatkin tipotiessään joka-ainoa. Linnut olivat tulleet ja syöneet kaikki.

Nyt olivat lapset kovin hädissään, ja mitä enemmän he harhailivat, sitä syvemmälle metsään he joutuivat. Tuli yö, ja metsässä nousi raju tuuli, joka sai pojat hirvittävän pelon valtaan. He olivat joka taholta kuulevinaan sutten ulvontaa, sutten, jotka tulivat syömään heitä. He tuskin uskalsivat puhella, tuskin kääntää päätä.

Sitten rupesi satamaan rankasti, ja he kastuivat melkein luihin saakka. Heidän jalkansa liukastuivat joka askeleella, he kaatuivat mutaan ja nousivat ylös vallan tahriintuneina eivätkä enää tietäneet mitä heidän piti tehdä.

Peukaloinen kiipesi korkealle puuhun katsomaan eikö mitään näkyisi. Hän käänsi päätään kaikkiin suuntiin ja näki pienen kiiltävän pilkun, joka näytti kynttilän valolta, mutta joka oli hyvin kaukana metsän takana. Hän kiipesi alas, mutta ei maahan tultuaan nähnyt enää mitään, ja oli kovin onneton. Mutta kun veljekset olivat jonkun aikaa kulkeneet sitä suuntaa, jolla Peukaloinen oli nähnyt valon, loppui metsä, ja valo näkyi taas.

He saapuivat vihdoinkin taloon, josta valo tuli, mutta matka oli vaivalloinen, sillä valo katosi näkyvistä aina kun tie laskeutui laaksoon. He kolkuttivat ovelle, ja eräs kiltin näköinen vaimo tuli avaamaan. Hän kysyi mitä he tahtoivat.

Peukaloinen sanoi että he olivat köyhiä lapsia, jotka olivat eksyneet metsään, ja pyysivät laupeuden nimessä yösijaa.

Vaimo näki nuo kauniit lapset ja puhkesi itkemään sanoen:

"Voi, lapsi parkani, minne olettekaan tulleet! Ettekö tiedä että tässä talossa asuu jättiläinen, joka syö pieniä lapsia?"

"Voi, hyvä rouva", vastasi Peukaloinen, joka vapisi kiireestä kantapäähän saakka niinkuin hänen veljensäkin, "mitä meidän on tehtävä? Sudet metsässä eivät suinkaan jätä meitä syömättä tänä yönä, jos

emme pääse luokseen. Parempi sittenkin, että herra jättiläinen syö meidät, ja ehkä hän vielä sääliikin meitä, jos te pyydätte puolestamme armoa."

Jättiläisen vaimo arveli, että hän ehkä voisi piilottaa lapset mieheltään seuraavaan aamuun saakka, ja antoi heidän tulla sisään. He saivat lämmitellä hyvän tulen ääressä, jolla juuri oli paistumassa kokonainen lamma jättiläisen illalliseksi.

Tuskin alkoivat lapset päästä lämpimiinsä, kun he kuulivat ovelta kolme tai neljä kovaa koputusta. Jättiläinen palasi kotiin. Vaimo piilotti heidät nopeasti sängyn alle ja meni avaamaan.

Jättiläinen kysyi ensin, oliko illallinen valmis ja oliko viiniä tuotu sisään, ja istahti sitten pöytään. Lamma oli vielä vallan verinen, mutta jättiläisen mielestä se maistui sitä paremmalta. Jättiläinen nuuski oikealle ja vasemmalle ja sanoi tuntevansa tuoreen lihan hajua.

"Se mahtaa olla tuo vasikanpaisti, jonka olen laittanut valmiiksi", vastasi hänen vaimonsa.

"Minä tunnen tuoreen lihan hajua, minä sanon sen vielä kerran", sanoi jättiläinen ja katsoi vaimoaan syrjästä. "Täällä on jotakin, jota minä en ymmärrä."

Näin sanoen hän nousi pöydästä ja meni suoraan sängyn luo.

"Ahaa", sanoi jättiläinen, "näin sinä tahdot pettää minua, kirottu vaimo! En käsitä miksi en syö sinuakin, mutta kiitä onneasi että olet niin vanha, senkin hölmö! Tässähän minulle tulee riistaa kuin tilattuna, ja nyt voin kestitä ystäviäni, kolmea jättiläistä, jotka tulevat luokseni näinä päivinä."

Hän veti pojat sängyn alta toisen toisensa jälkeen. Lapsi parat heittäytyivät polvilleen pyytäen armoa, mutta he olivat nyt joutuneet maailman julmimman jättiläisen käsiin. Kaukana siitä, että hän olisi säälinyt heitä, päinvastoin hän jo ahmi heitä silmillään ja kehuskeli vaimolleen, mitä herkkupaloja heistä tulisikaan, kun vaimo vielä laittaisi hyvän kastikkeen.

Hän meni hakemaan suuren veitsen, tuli ihan lähelle lapsia ja rupesi teroittamaan veistä pitkää kiveä vastaan, joka oli hänen vasemmassa kädessään. Hän oli jo siepannut käteensä yhden lapsen, kun hänen vaimonsa sanoi:

"Mitä sinä nyt aiot? Eikö sinulla ole tarpeeksi aikaa vielä huomenna?"

"Ole vaiti", sanoi jättiläinen. "Sitä mureampia heistä tulee."

"Mutta sinullahan on vielä niin paljon lihaa", huomautti vaimo, "vasikka, kaksi lammasta ja puolikas sikaa."

"Sinä olet oikeassa", sanoi jättiläinen "Anna heille hyvä illallinen, etteivät laihtu, ja vie heidät levolle."

Kelpo vaimo oli ihastuksissaan ja tarjosi pojille hyvän illallisen, mutta he olivat niin kauhuissaan, etteivät voineet syödä. Jättiläinen taas oli loistavalla tuulella, kun hänellä oli tiedossa niin hyvä kestitys ystävilleen, ja rupesi uudelleen juomaan. Hän joi tusinan ryyppyjä enemmän kuin tavallisesti, niin että hänen päänsä kävi vähän raskaaksi ja hänen oli pakko mennä levolle.

Jättiläisellä oli seitsemän tytärtä, jotka olivat vielä lapsia. Näillä pienillä jättiläistyttöillä oli kaikilla hyvin heleä iho, sillä he söivät tuoretta lihaa niinkuin isäkin, mutta heillä oli pienet, harmaat, vallan pyöreät silmät, käyrä nenä ja peräti iso suu, jossa hampaat olivat pitkät ja hyvin terävät ja hyvin kaukana toisistaan. He eivät vielä olleet varsin pahoja, mutta heistä kyllä lupasi tulla, sillä he pureskelivat jo pieniä lapsia ja imivät verta.

Heidät oli pantu levolle varhain, ja he nukkuivat kaikki seitsemän suuressa sängyssä. Jokaisella oli kultakruunu päässä. Samassa huoneessa oli toinen samankokoinen sänky, ja tähän pani jättiläisen vaimo nuo seitsemän pientä poikaa nukkumaan. Sitten hän itse meni levolle miehensä viereen.

Peukaloinen oli nähnyt että jättiläisen tyttärillä oli kultakruunut päässä. Hän pelkäsi jättiläisen vielä katuvan, kun ei ollut tappanut poikia heti illalla, ja niinpä hän nousi keskellä yötä, otti veljiltään ja itseltään lakit päästä ja pani ne ihan hiljaa jättiläistyttöjen päähän, joilta hän oli ottanut kruunut pois. Kruunut hän pani veljiensä päähän ja omaansa, jotta jättiläinen luulisi heitä tyttäriseen ja tyttäriään pojiksi, jotka hän tahtoi tappa.

Kävikin aivan niin kuin hän oli ajatellut. Jättiläinen heräsi keskiyön aikaan ja rupesi katumaan, että oli lykännyt huomiseen, mitä olisi voinut toimittaa jo illalla. Hän nousi kiivaasti vuoteeltaan ja otti suuren puukkonsa.

"Käykäämme katsomassa", sanoi hän, "kuinka pikku veitikkamme jaksavat. Nyt ei lykätä toiseen kertaan."

Hän nousi haparoiden tyttärensä huoneeseen ja lähestyi sänkyä, jossa pojat makasivat. Kaikki nukkuivat paitsi Peukaloinen, jota pelotti kauheasti, kun jättiläinen kädellään tunnusteli hänen päätään niinkuin hän oli tunnustellut veljienkin päätä. Jättiläinen tunsu kultakruunun ja sanoi:

"Jopa aioin tehdä kauniin tekosen. Huomaan kyllä, että join liikaa eilen illalla."

Sitten hän meni tyttärensä sängylle ja sai käsiinsä poikien pienet lakit.

"Ahaa", sanoi hän, "tässä ovat poikasemme. Nyt reippaasti työhön!"

Ja hän katkaisi yhteen menoon kaulan seitsemältä tyttäreltään. Erittäin tyytyväisenä tekoonsa meni hän takaisin sänkyyn.

Heti kun Peukaloinen kuuli jättiläisen kuorsaavan, herätti hän veljensä ja käski heitä vikkelästi pukeutumaan ja seuraamaan häntä. He laskeutuivat hiljaa puutarhaan ja hyppäsivät muurien yli. He juoksivat melkein koko yön, vapisten kaiken aikaa, tietämättä minne menivät.

Herättyään aamulla sanoi jättiläinen vaimolleen:

"Menepäs laittamaan valmiiksi nuo eilisillaiset pikku vekkulit."

Vaimo kovin hämmästyi miehensä hyvyttä, sillä hän ei ollenkaan aavistanut, millä tavoin jättiläinen tarkoitti että hänen piti laittaa valmiiksi pojat. Hän luuli vain, että mies käski häntä pukemaan heidät. Hän meni huoneeseen ja kauhistui kovin, kun näki tyttärensä verissään, kaulat katkaistuina.

Ensi työkseen hän pyörtyi, sillä se on ainoa, mitä melkein kaikki naiset voivat tehdä tämäntapaisissa kohtauksissa. Jättiläinen pelkäsi, että vaimo olisi liian hidas työssä, joka oli hänelle uskottu, ja meni auttamaan häntä. Hän oli yhtä hämmästynyt kuin vaimo nähdessään tämän kauhean näyn.

"Ah", huusi hän, "mitä olen tehnyt? He saavat sen minulle maksaa, nuo onnettomat, ja heti paikalla."

Hän viskasi ruukullisen vettä vaimonsa kasvoihin, jotta tämä virkoaisi ja sanoi:

"Anna minulle heti seitsemän peninkulman saappaani, minä menen ottamaan heidät kiinni."

Hän lähti matkaan, ja juostuaan kaikkiin suuntiin hän vihdoinkin joutui tielle, jolla lapsi parat kulkivat, vain sadan askeleen päässä isänsä tuvalta. He näkivät jättiläisen, joka hyppäsi vuorelta vuorelle ja astui virtojen yli yhtä helposti kuin pienien purojen. Peukaloinen näki vuorenonkalon lähellä paikkaa, jossa he olivat, ja piilotti veljensä sinne. Itse hän meni perässä, mutta piti koko ajan silmällä jättiläisen liikkeitä. Jättiläinen oli jo hyvin väsynyt pitkästä, hyödyttömästä matkastaan, sillä seitsemän peninkulman saappaat rasittavat aika tavalla, ja tahtoi levähtää. Hän istahti sattumalta kalliolle, jonka onkalossa pojat olivat piilossa.

Koska jättiläinen oli lopen uupunut, nukahti hän levättyään hetkisen, ja alkoi kuorsata niin hirvittävästi, että lapsi parat olivat yhtä peloissaan kuin sinä iltana, jolloin jättiläinen oli heilutellut suurta puukkoaan katkaistakseen heidän kaulansa.

Peukaloinen oli rohkeampi. Hän käski veljiään juoksemaan nopeasti kotiin sillä aikaa kun jättiläinen nukkui noin sikeästi. Hänen tähtensä heidän ei tarvitsisi olla huolissaan. Veljet seurasivat hänen neuvoaan ja pääsivät pian kotiin.

Peukaloinen lähestyi jättiläistä ja veti häneltä hyvin hiljaa saappaat jalasta. Sitten hän pani ne omaan jalkaansa. Saappaat olivat hyvin suuret ja hyvin leveät, mutta koska ne olivat noidutut, oli niillä kyky kasvaa ja kutistua kokoon sen jalan mukaan, mihin ne kulloinkin pantiin. Nytkin ne sopivat Peukaloiselle ihan yhtä hyvin kuin jos ne olisi tehty häntä varten.

Peukaloinen meni suoraa päätä jättiläisen taloon, jossa jättiläisen vaimo itki surmattuja tyttäriään.

"Teidän miehenne", sanoi Peukaloinen, "on suuressa vaarassa. Hän on joutunut rosvojen vangiksi, ja nämä ovat luvanneet tappaa hänet, jollei hän anna heille kaikkea kultaansa ja hopeaansa. Juuri samassa hetkessä, jolloin tikari väikkyi hänen kurkkunsa edessä, hän huomasi minut ja pyysi minua tuomaan teille sanan hänen onnettomuudestaan. Hän käski teitä antamaan minulle kaikki rahansa, pidättämättä mitään, sillä muuten he tappavat hänet armotta. Koska asialla on kova kiire, tahtoi hän minua ottamaan nämä hänen seitsemän peninkulman saappaansa, jotta pääsisin nopeammin juoksemaan ja myöskin jotta te uskoisitte, etten ole petturi."

Kunnon vaimo pelästyi kovin ja antoi Peukaloiselle paikalla kaikki mitä hänellä oli, sillä jättiläinen oli hyvä aviomies, vaikka hän söikin pieniä lapsia. Peukaloinen sai siis haltuunsa kaikki jättiläisen rikkauudet ja palasi isänsä tupaan, missä hänet otettiin vastaan suurella ilolla.

On paljon ihmisiä, jotka eivät ole yhtä mieltä tästä viime seikasta ja jotka väittävät, että Peukaloinen ei varastanut jättiläisen rahoja. Siitä ei Peukaloisella ollut vähääkään paha omatunto, että hän otti jättiläiseltä seitsemän peninkulman saappaat, joita tämä käytti vain ottaakseen kiinni pieniä lapsia. Nämä ihmiset väittävät kuulleensa asian hyvin luotettavalta taholta, he ovat vieläpä olleet vieraina puunhakkaajan luona. He vakuuttavat, että Peukaloinen, pantuaan jättiläisen saappaat jalkaansa, lähti kuninkaan hoviin, jossa hän tiesi oltavan hyvin huolestuneita sotajoukosta, joka oli kahdensadan peninkulman päässä, keskellä tuimaa taistelua. Peukaloisen sanotaan menneen kuninkaan puheille ja tarjoutuneen tuomaan tietoja sotajoukosta ennen iltaa. Kuningas lupasi hänelle suuren rahasumman, jos hän sen tekisi. Peukaloinen toi tietoja sotajoukosta ennen iltaa, ja tultuaan tämän ensimmäisen retken kautta tunnetuksi hän ansaitsi mitä ikinä tahtoi. Kuningas maksoi hänelle runsaan palkan käskyjen viemisestä rintamalle, ja äärettömät määrät naisia antoivat hänelle mitä hän vain tahtoi, kun hän välitti tietoja heidän sulhasistaan. Tämä olikin hänen paras tulolähteensä.

Oli myöskin muutamia rouvia, jotka lähettivät hänen mukanaan kirjeitä miehilleen, mutta he maksoivat huonosti, ja tämä loimi tuotti yleensä niin vähän ettei hän viitsinyt edes merkitä muistiin näitä tulojaan.

Oltuaan jonkun aikaa pikalähetin toimessa ja koottuaan paljon rahaa Peukaloinen palasi kotiinsa, jossa hänen tulonsa herätti kuvaamatonta iloa. Hän hankki hyvän aseman koko perheelleen. Isälleen ja veljilleen hän osti hiljattain perustettuja virkoja ja pani heidät kaikki hyvään alkuun. Omankin talonsa hän hoiti erittäin hyvin.

Opetus.

Kas lapsiparvi kaunis, pulskea se vasta omistaa on mieluisa, ja siinä näyttämistä muille on. Vaan yks jos pieni on ja voimaton ja harvapuheinen, hän pilkkaa saa, muut ylenkatsein raukkaa ahdistaa. Ja usein juuri moinen pieni mies se koko perheen onnen luoda ties.

TUHKIMO

eli

SATU LASIKENGISTÄ.

Oli kerran aatelismies, joka leskeksi jäätyään otti vaimokseen kopeimman ja ylpeimmän naisen mitä koskaan on nähty. Tällä naisella oli kaksi tytärtä, jotka olivat äitinsä kaltaiset joka suhteessa. Miehellä myös oli tytär, mutta tämä tyttö oli verrattoman suloinen ja hyvä. Hän tuli äitiinsä, joka oli ollut paras ihminen maailmassa.

Tuskin olivat häät ohi, kun äitipuoli jo rupesi näyttämään pahaa sisuaan. Hän ei voinut sietää tuota hyvää lasta, jonka rinnalla hänen omat tyttärensä tuntuivat entistäkin epämiellyttävämmiltä. Hän pani tytön tehtäviksi talouden halvimmat askareet: tämä sai puhdistaa astiat, pestä portaat, siivota armollisen rouvan ja armollisten neitien huoneet. Hän nukkui ullakkokomerossa viheliäisellä olkipussilla, kun taas sisarpuolet asuivat kiiltävän hienoissa huoneissa, joissa heillä oli mitä muodikkaimmat vuoteet ja seinällä peilejä, joissa näki itsensä päästä jalkoihin asti. Tyttö parka kesti kaiken kärsivällisenä eikä uskaltanut valittaa isälleen, joka olisi torunut häntä, sillä vaimolla oli talossa kaikki sananvalta.

Kun tyttö oli suorittanut askareensa, asettui hän keittiön uuninurkkaan ja istahti tuhkaiselle takalle. Siitä hänelle annettiin nimi *Tuhkapyly*. Nuorempi sisarpuoli, joka ei ollut yhtä ilkeä kuin vanhempi, nimitti häntä *Tuhkimoksi*. Kurjissa vaatteissaankin oli Tuhkimo sentään sata kertaa kauniimpi kuin sisaret, niin loistavasti kuin he aina pukeutuivatkin.

Tapahtui sitten että kuninkaan poika piti tanssiaiset ja kutsui niihin koko hienoston. Armolliset neitimme pyydettiin myöskin, sillä he näyttelivät tärkeätä osaa seuraelämässä. He olivat kovin mielissään, ja nytkös alkoi sopivien pukujen valinta ja pukevien tukkalaitteitten keksiminen. Tuhkimolle tuli vain lisää vaivaa, sillä hän se silitti sisarten liinavaatteet ja tärkkäsi heidän kalvosimensa. Koko talossa ei puhuttukaan muusta kuin heidän puvuistaan.

"Minä otan punaisen samettipuvun ja englantilaiset koruni", sanoi vanhempi.

"Minulla ei ole muuta kuin tavallinen pukuni", sanoi nuorempi, "mutta sittenpä otankin

kultakukkaisen viittani ja timanttikoristeen, ja ne eivät näytä ollenkaan hulluimmilta", sanoi nuorempi.

Sitten hankittiin hyvä kampaaja järjestämään korvakiharat kahteen riviin, ja mushi-pilkut ostettiin hyvästä liikkeestä. Sisaret kutsuivat Tuhkimon luokseen kysyäkseen häneltä neuvoa, sillä hänellä oli hyvä maku. Tuhkimo antoi heille erinomaisia neuvoja, vieläpä tarjoutui kampaamaan heidät, mikä oli heille hyvin mieluista.

Kun hän kampasi heitä, sanoivat he hänelle:

"Tuhkimo, etkö sinäkin mielelläsi lähtisi tanssiaisiin?"

"Voi, hyvät neidit, te pilkkaatte minua, eihän minusta olisi sellaiseen."

"Sinä olet oikeassa, naurettaisiinhan Tuhkapylylle tanssiaisissa."

Joku toinen kuin Tuhkimo olisi kammannut heidät vallan nurinpäin, mutta Tuhkimo oli kiltti ja kampasi heidät täydellisen hyvin.

He olivat miltei kaksi päivää syömättä pelkämästä innostuksesta. Ainakin kahdettoista kureliivin nyörit vedettiin poikki, he kun tahtoivat kiristää itsensä mahdollisimman hoikiksi, ja aina he seisoivat peilin edessä.

Vihdoin koitti tuo onnellinen päivä. He lähtivät, ja Tuhkimo seurasi heitä silmillään niin kauan kuin saattoi. Kun he olivat kadonneet näkyvistä, rupesi hän itkemään. Kummitäti näki hänen itkevän ja kysyi mikä häntä vaivasi.

"Minä tahtoisin ... minä tahtoisin niin mielelläni..."

Mutta hän itki niin kiihkeästi ettei voinut lopettaa lausettaan.

Kummitäti, joka oli haltiatar, sanoi:

"Sinäkin tahtoisit mennä tanssiaisiin, eikö niin?"

"Voi, niin tahtoisinkin", huokasi Tuhkimo.

"Hyvä on", sanoi kummitäti, "jos olet kiltti tyttö, toimitan niin että pääset tanssiaisiin."

Hän vei tytön kamariinsa ja sanoi:

"Mene puutarhaan ja hae minulle kurpitsa."

Tuhkimo meni heti hakemaan kauneimman kurpitsan mitä puutarhassa oli, ja vei sen kummitädilleen, vaikka hän ei voinutkaan aavistaa, kuinka tuo kurpitsa auttaisi hänet tanssiaisiin. Kummi kaiversi kurpitsan ontoksi, niin että vain kuori jäi jäljelle. Sitten hän löi sitä taikasauvallaan, ja kurpitsa muuttui heti kauniiksi, kullatuiksi vaunuiksi.

Sitten hän meni katsomaan hiirenloukkua ja löysi sieltä kuusi elävää hiirtä. Hän käski Tuhkimoa kohottamaan hiirenloukun vipua, ja kun hiiret yksitellen tulivat ulos, näpätty hän jokaista taikasauvallaan. Siinä samassa oli hiiri muuttunut kauniiksi hevoseksi, ja kohta oli heidän edessään komea hiirenharmaa kuusivaljakko.

Nyt oli vielä keksittävä kuski, ja Tuhkimo sanoi:

"Minäpä menen katsomaan, onko rotanloukussa rotta, siitä voimme tehdä kuskin."

"Sinä olet oikeassa", sanoi kummi, "mene katsomaan."

Tuhkimo toi rotanloukun, jossa oli kolme lihavaa rottaa. Haltiatar otti niistä sen, jolla oli mahtavimmat viikset, ja kosketti sitä taikasauvallaan. Rotasta tuli komea kuski, jolla oli kauneimmat viikset mitä koskaan on nähty.

Sitten haltiatar sanoi Tuhkimolle:

"Mene puutarhaan, sinä löydät kuusi sisiliskoja ruiskukannun takaa. Tuo ne minulle."

Tuskin oli Tuhkimo tuonut sisiliskot, kun kummitäti jo oli muuttanut ne kuudeksi lakeijaksi, jotka nousivat heti seisomaan vaunujen taakse koreareunaisissa takeissaan, ikäänkuin eivät elämässään olisi muuta tahtoneet.

Haltiatar sanoi Tuhkimolle:

"Kas niin, nyt voit lähteä tanssiaisiin, etkö ole tyytyväinen?"

"Olen kyllä, mutta voinko lähteä huonoissa vaatteissani?"

Kummitäti vain kosketti häntä taikasauvallaan, ja samassa muuttuivat hänen vaatteensa kulta- ja hopeareunaiseksi, jalokivillä koristelluksi puvuksi. Sitten hän antoi Tuhkimolle parin lasikenkiä, kauneimmat mitä kuvitella voi.

Tässä asussa Tuhkimo nousi vaunuihin, mutta kummitäti varotti häntä kaikella muotoa tulemaan kotiin ennen puoliyötä, ja sanoi että jos hän viipyisi tanssiaisissa hetkeäkään kauemmin, muuttuisivat hänen vaununsa kurpitsaksi, hevoset hiiriksi, lakeijat sisiliskoiksi, ja hänen vaatteensa palaisivat entiseen muotoon.

Tuhkimo lupasi varmasti palata kotiin ennen puoliyötä. Sitten hän lähti, vallan suunniltaan ilosta. Kuninkaan poika, jolle ilmoitettiin, että tuntematon, hienonhieno prinsessa oli tulossa, juoksi häntä vastaan. Hän ojensi Tuhkimolle kätensä, auttoi hänet alas vaunuista ja johti saliin, jossa seurue oli. Salissa tuli syvä hiljaisuus, tanssi taukosi, viulut vaikenivat, kaikki vain ihmettelivät tuon tuntemattoman ihanuutta. Kuului vain epämääräistä muminaa: "Voi kuinka hän on kaunis!" Kuningas itse, niin vanha kuin hän olikin, ei lakannut katselemasta häntä ja kuiskuttelemaasta kuningattarelle ettei hän pitkään aikaan ollut nähnyt niin kaunista ja rakastettavaa olentoa. Kaikki naiset katsoivat tarkasti hänen tukkalaitettaan ja pukuaan, hankkiakseen samanlaiset huomispäivänä, jos vain oli saatavissa tarpeeksi kauniita kankaita ja tarpeeksi taitavia ompelijoita.

Kuninkaan poika johti hänet kunniakkaimpaan paikkaan salissa ja pyysi hänet sitten tanssiin. Tuhkimo tanssi niin viehättävästi, että häntä ihailtiin vielä enemmän.

Sitten tarjottiin hieno juhla-ateria, jota nuori prinssi tuskin maistoi, siinä määrin hän oli vaipunut katselemaan Tuhkimoa. Tämä istahti sisartensa viereen, ja oli erittäin rakastettava heitä kohtaan, tarjosipa heille appelsiineja ja sitruuniakin, joita prinssi oli hänelle antanut. Tämä ihmetytti sisaria kovin, sillä he eivät ollenkaan tunteneet häntä.

Tuhkimo kuuli kellon lyövän neljännestä vailla kaksitoista. Hän teki hienon kumarruksen seurueelle ja lähti pois niin nopeasti kuin suinkin voi.

Kotiin tultuansa Tuhkimo meni tapaamaan kummitätiä, kiitti häntä kauniisti ja sanoi kovin haluavansa huomennakin tanssiaisiin, koska kuninkaan poika oli pyytänyt häntä tulemaan. Juuri kun hän kertoi kummille minkälaista tanssiaisissa oli ollut, koputtivat sisaret ovelle. Tuhkimo meni avaamaan.

"Kylläpä tulette myöhään", sanoi hän haukotellen, hieroen silmiään ja venytellen itseään ikäänkuin olisi juuri vasta herännyt. Hän oli kuitenkin ollut hyvin kaukana unesta siitä hetkestä saakka kun sisaret olivat lähteneet.

"Jos olisit tullut tanssiaisiin", sanoi toinen sisar hänelle, "ei sinun tosiaankaan olisi ollut ikävä. Sinne tuli niin ihmeen kaunis prinsessa, kaunein mitä koskaan on nähty. Hän oli sanomattoman kohtelias ja rakastettava meitä kohtaan, hän tarjosi meille appelsiineja ja sitruuniakin."

Tuhkimo oli suunniltaan ilosta, hän kysyi heiltä prinsessan nimeä, mutta he vastasivat, että hän oli tuntematon. Kuninkaan poika kuului olevan kovassa jännityksessä ja valmis antamaan mitä hyvänsä saadakseen tietää kuka tuo vieras oli.

Tuhkimo hymyili ja sanoi: "Oliko hän siis hyvin kaunis? Voi taivas, kuinka te olette onnellisia! Jospa minäkin saisin nähdä hänet! Voi, neiti Javotte, lainatkaa minulle keltainen pukunne, jota käytätte joka päivä."

"Kaikkeaa vielä, sepä vasta jotakin olisi", vastasi neiti Javotte. "Mennä lainaamaan pukunsa mokomalle Tuhkapylylle — olisinpa hullu, jos sen tekisin."

Tuhkimo odotti juuri tällaista vastausta ja oli hyvin mielissään, sillä hän olisi joutunut aika tavoin ymmälle, jos sisar olisi suostunut lainaamaan hänelle pukunsa.

Seuraavana iltana sisaret taas olivat tanssiaisissa ja Tuhkimo myöskin, mutta vielä paljon ihanampana kuin edellisellä kerralla. Kuninkaan poika oli koko ajan hänen vieressään eikä lakannut sanomasta hänelle hauskoja asioita. Nuorella neidillämme ei ollut ollenkaan ikävä, ja niinpä hän unohti kummitädin varoitukset. Hän kuuli kellon alkavan lyödä kahtatoista, kun hän luuli sen olevan vasta yksitoista.

Hän nousi ja pakeni pois, kevyesti kuin nuori hirvi. Prinssi seurasi häntä, mutta ei saanut kiinni.

Tuhkimolta putosi toinen lasikenkä, ja prinssi otti sen talteen hyvin huolellisesti.

Tuhkimo saapui kotiin hengästyneenä, ilman vaunuja, ilman lakeijoita, vanhoissa kurjissa vaatteissaan. Koko loistosta ei hänelle ollut jäänyt muuta kuin toinen pieni kenkä, pudonneen pari.

Kuninkaan linnan portinvartijoilta kysyttiin, olivatko he nähneet erään prinsessan lähtevän pois, mutta he eivät olleet nähneet ketään muuta kuin erään nuoren, hyvin huonostipuetun tytön, joka näytti pikemmin talonpoikaistyöltä kuin hienolta neidiltä.

Kun sisaret palasivat tanssiaisista, kysyi Tuhkimo, oliko heillä taaskin ollut hauska ja oliko tuo kaunis neiti ollut mukana. Oli kyllä, vastasivat he, mutta hän oli paennut tanssiaisista kahdentoista lyönnillä, ja niin kiireisesti että oli pudottanut toisen pienen lasikenkensä, maailman kauneimman kengän. Kuninkaan poika oli ottanut sen talteen eikä ollut muuta tehnyt kuin katsellut sitä lopun iltaa. Prinssi mahtoi olla aikataavalla rakastunut siihen kauniiseen olentoon, jolle tuo pieni kenkä kuului.

He puhuivat totta, sillä parin päivän kuluttua antoi kuninkaan poika torven toivotuksien kuuluttua, että hän menisi naimisiin sen neidon kanssa, jonka jalka sopisi kenkään.

Sitä koetettiin ensin prinsessojen jalkaan, sitten herttuattarien, koko hovin, mutta turhaan. Se vietiin Tuhkimon sisartenkin luo, jotka tekivät kaikkensa saadakseen jalkansa kenkään, mutta eivät onnistuneet. Kun Tuhkimo näki tämän ja tunsikin kenkensä, sanoi hän nauraen:

"Antakaa minunkin koettaa, eikö se sopisi minulle!"

Sisaret rupesivat nauramaan ja pilkkaamaan häntä. Mutta aatelismies, joka koetti kenkää, oli katsellut Tuhkimoa tarkasti ja huomannut hänet sangen suloiseksi ja sanoi nyt että Tuhkimo oli oikeassa ja että hänellä oli määräys koettaa kenkää kaikille tytöille. Hän pyysi Tuhkimoa istumaan, rupesi koettamaan kenkää hänen pieneen jalkaansa ja huomasi että kenkä meni siihen vaivatta, vieläpä sopi kuin valettu.

Sisarten hämmästys oli suuri, mutta suureni vielä, kun Tuhkimo veti taskustaan toisen pienen kengän ja pani senkin jalkaansa. Sitten tuli kummitäti ja kosketti sauvallaan Tuhkimon vaatteita, ja ne muuttuivat entistäänkin ihanammiksi.

Silloin sisaret huomasivat, että Tuhkimo oli sama kaunis olento, joka oli ollut tanssiaisissa. He heittäytyivät hänen jalkoihinsa ja pyysivät häneltä anteeksi huonoa käytöstään.

Tuhkimo nosti heidät pystyyn, syleili heitä ja lupasi antaa heille sydämestään anteeksi. Heidän pitäisi vain aina oikein rakastaa häntä.

Sitten Tuhkimo vietiin kaikessa loistossaan nuoren prinssin luo. Tämän mielestä hän oli ihanampi kuin koskaan, ja häät vietettiin parin päivän kuluttua. Tuhkimo, joka oli yhtä hyvä kuin kaunis, kutsui sisarensa linnaan asumaan ja naittoi heidät vielä samana päivänä kahdelle ylhäiselle hoviherralle.

Opetus.

On kaunis muoto aarre melkoinen, vaan kaunis käytös vielä voittaa sen. Ja tärkeämpi kuin on muoti uus' on hengetärten lahja, herttaisuus.

RIQUET TÖYHTÖPÄÄ.

Oli kerran kuningatar, joka synnytti niin ruman ja muodottoman poikalapsen, että kauan epäiltiin, oliko hän ihminen ollenkaan. Eräs haltiatar, joka tuli katsomaan lasta, vakuutti että hänestä sittenkin kasvaisi miellyttävä ihminen, sillä hän tulisi olemaan hyvin älykäs, ja haltiatar lisäsi antavansa pojalle sellaisen lahjan, että tämä kykenisi eniten rakastamalleen ihmiselle jakamaan älyänsä mielin määrin.

Kaikki tämä lohdutti hiukan kuningatar parkaa, joka oli kovin suruissaan, kun oli antanut elämän niin rumalle vekaralle.

Mutta tuskin alkoi lapsi puhua, kun hän jo osasi sanoa tuhansittain herttaisuuksia, ja koko hänen olemuksessaan oli jotakin niin henkevää että kaikki ihastuivat häneen.

Unohdin kertoa että hän syntyi maailmaan pieni hiustöyhtö päässä, ja siitä hän sai nimen Riquet Töyhtöpää, sillä Riquet oli sukunimi.

Seitsemän tai kahdeksan vuoden kuluttua sai naapurivaltakunnan kuningatar kaksi tytärtä. Ensimmäisenä syntynyt oli kauniimpi kuin päivä. Kuningatar oli lapsen kauneudesta niin onnellinen, että pelättiin tuon liian suuren ilon voivan olla hänelle vahingoksi.

Sama haltiatar, joka oli ollut läsnä pienen Riquet Töyhtöpään syntyessä maailmaan, tuli tännekin, ja hillitkseen kuningattaren iloa hieman hän ilmoitti, että tämä pikku prinsessa tulisi olemaan kokonaan vailla henkevyyttä, yhtä tyhmä kuin kaunis.

Tämä suretti kuningatarta suuresti, mutta hän sai paljon suuremman surun muutaman hetken päästä, sillä toinen tytär, jonka hän synnytti, oli äärettömän ruma.

"Älkää surko, hyvä rouva", sanoi haltiatar. "Tyttärenne saa korvausta toiselta taholta. Hänestä tulee niin henkevä ja älykäs että kukaan tuskin huomaakaan ettei hän ole kaunis."

"Taivas suokoon!" vastasi kuningatar. "Mutta eikö olisi mitään keinoa antaa hiukan älyä vanhemmallekin, joka on niin kaunis?"

"En voi mitään hänen älylleen", vastasi haltiatar, "mutta kauneutta voin antaa hänelle mielin määrin, ja koska teen kaikkeni teidän mieliksenne, hyvä rouva, annan hänelle sen lahjan, että hän voi tehdä kauniiksi sen henkilön, joka miellyttää häntä."

Sitä mukaa kuin prinsessat kasvoivat, kasvoivat myös heidän erikoiset ominaisuutensa, ja kaikkialla puhuttiin vain vanhemman kauneudesta ja nuoremman älykkyydestä.

Mutta heidän puutteensa kasvoivat myös suuresti iän mukana. Nuorempi rumentui silmissä, ja vanhempi tuli älyttömämmäksi päivä päivältä: hän joko ei vastannut mitään, kun häneltä kysyttiin, tai antoi vastaukseksi typeryyden. Hän oli kaiken lisäksi niin kömpelö, että hän ei voinut asettaa neljää porsliinivatia hyllylle rikkomatta yhtä eikä juoda vesilasillista kaatamatta puolia vaatteilleen.

Vaikka kauneus onkin suuri etu nuorelle tytölle, vei nuorempi aina voiton vanhemmasta kaikissa seuroissa.

Ensin kaikki kokoontuivat kaunottaren ympärille katsomaan ja ihailemaan häntä, mutta pian siirryttiin toisen luokse, jolla oli enemmän älyä ja joka osasi sanoa tuhansittain miellyttäviä seikkoja. Oli omituista nähdä että neljännestunnin päästä ei vanhemman seurassa ollut ketään ja että kaikki olivat asettuneet nuoremman ympärille. Vanhempi huomasi kyllä tämän, niin tyhmä kuin olikin, ja hän olisi varmaan huolehti antanut koko kauneutensa saadakseen puoletkin sisarensa älystä.

Kuningatar, joka muuten kyllä oli viisas nainen, ei voinut olla kerta toisensa jälkeen moittimatta tytön typeryyttä, ja silloin oli prinsessa parka kuolla suruunsa.

Eräänä päivänä, kun prinsessa oli paennut metsään valittamaan onnettomuuttaan, näki hän hyvin ruman, mutta loistavasti puetun pienen miehen, joka tuli hänen luokseen. Se oli nuori prinssi Riquet Töyhtöpää. Hän oli rakastunut prinsessaan kuvien mukaan, jotka kiertelivät maailmaa, ja lähtenyt isänsä valtakunnasta saadakseen ilon nähdä hänet ja puhua hänelle.

Hän oli ihastunut kohdatessaan prinsessan näin yksinään ja puhutteli häntä niin kunnioittavasti ja kohteliaasti kuin suinkin voi kuvitella. Lausuttuaan tavalliset kohteliaisuudet hän huomasi, että prinsessa oli kovin surumielinen, ja sanoi hänelle:

"En ymmärrä, neitiseni, kuinka ihminen, joka on niin kaunis kuin te, voi olla niin surullinen kuin te näytätte olevan. Saan kerskua nähneeni äärettömät määrät kauniita ihmisiä, mutta voin sanoa etten koskaan ole nähnyt ketään, jonka kauneus lähentelisi teidän kauneuttanne."

"Niin te sanotte, hyvä herra", vastasi prinsessa, ja siihen hänen puheensa jäi.

"Kauneus", jatkoi Riquet Töyhtöpää, "on niin suuri etu, että sen täytyy voida korvata kaikki muu, ja kun sen omistatte, en ymmärrä, mikä voi teitä suuresti suretta."

"Olisin mieluummin", vastasi prinsessa, "yhtä ruma kuin te ja älykäs kuin kaunis niinkuin olen ja niin äärettömän tyhmä kuin olen."

"Ei mikään ole niin selvä todistus älykkyydestä, hyvä neiti, kuin se että ei usko omaavansa sitä. Tämän lahjan luonteeseen kuuluu, että mitä enemmän sitä omistaa, sitä vähemmän luulee sitä omistavansa."

"Sitä en tiedä", vastasi prinsessa, "mutta minä tiedän että olen hyvin tyhmä, ja siitä johtuu suru, joka vie minulta hengen."

"Jos siitä vain on kysymys, voin helposti lopettaa surunne."

"Kuinka niin?" kysyi prinsessa.

"Minulla on kyky", vastasi Riquet Töyhtöpää, "antaa niin paljon älyä kuin ihminen suinkin tarvitsee sille henkilölle, jota eniten rakastan. Ja koska te neitiseni olette se henkilö, riippuu vain teistä tulleeko niin älykkääksi kuin ihminen voi tulla jos nimittäin tahdotte mennä naimisiin kanssani."

Prinsessa jäi vallan sanattomaksi eikä vastannut mitään.

"Minä näen", vastasi Riquet Töyhtöpää, "että ehdotukseni tuottaa teille tuskaa, enkä ihmettele sitä ollenkaan. Mutta minä annan teille kokonaisen vuoden ajatusaikaa."

Prinsessalla oli niin vähän älyä ja samalla hän niin hartaasti halusi saada sitä, että hänen mielestään tuo vuosi ei päättyisi koskaan, ja hän suostui ehdotukseen. Tuskin hän oli luvannut tulla Riquet Töyhtöpään vaimoksi päivälleen vuoden kuluttua, kun hän jo tunsikin olevansa aivan toinen kuin ennen. Hän huomasi uskomattoman helpoksi sanoa kaiken mitä halusi, ja sanoa se hienosti, luontevasti ja koruttomasti. Seuraavassa hetkessä hän alotti Riquet Töyhtöpään kanssa hienon ja tahdikkaan keskustelun, jonka aikana hän oli siinä määrin henkevä, että Riquet luuli antaneensa hänelle enemmän älyä kuin mitä hänelle itselleen oli jäänyt.

Kun prinsessa palasi linnaan, oli koko hovi vallan ymmällään niin äkillisestä ja eriskummallisesta muutoksesta, sillä prinsessan puhe oli nyt yhtä ymmärtäväistä ja henkeväää kuin se ennen oli ollut typerää. Koko hovin valtasi ilo suurempi kuin kuvitella voi, ainoastaan nuorempi sisar ei ollut juuri mielissään, sillä koska hän ei enää ollut sisartaan etevämpi älykkyydessä, näytti hän tämän rinnalla vain epämiellyttävältä kuvatukselta.

Kuningas antoi arvoa tyttärensä mielipiteille, kokosipa joskus neuvostonsa hänen huoneeseensa. Kun huhu muutoksesta oli levinnyt, tekivät naapuri valtakuntain nuoret prinssit kaikkensa voittaakseen hänen rakkautensa, ja melkein kaikki kosivat häntä. Mutta prinsessa ei löytänyt ketään tarpeeksi henkeväää, ja hän kuunteli kaikkia menemättä kihloihin kenenkään kanssa.

Mutta sitten tuli niin mahtava, rikas, älykäs ja komea prinssi että prinsessa ei voinut olla tuntematta suopeutta häntä kohtaan.

Kun isä tämän huomasi, sanoi hän että tytär saisi itse vapaasti valita puolisonsa, hänen ei tarvinnut muuta kuin ilmaista päätöksensä.

Mutta koska lopullisen päätöksen tekeminen tässä asiassa on sitä vaikeampaa mitä älykkäämpi ihminen on, kiitti prinsessa isäänsä ja pyysi miettimisaikaa.

Hän meni sattumalta kävelemään samaan metsään, jossa hän oli tavannut Riquet Töyhtöpään, saadakseen paremmassa rauhassa pohtia, mitä hänen olisi tehtävä. Kulkiessaan metsässä syviin ajatuksiin vaipuneena hän kuuli jalkainsa alta kumeata ääntä, niinkuin suuri joukko ihmisiä olisi siellä kulkenut edestakaisin kovassa touhussa.

Hän kuunteli tarkkaavammin ja kuuli jonkun sanovan: "Tuo minulle kattila." Toinen sanoi: "Anna tänne tuo pata." Kolmas sanoi: "Pane tulta pesään."

Samassa avautui maa, ja hän näki jalkainsa alla ikäänkuin suuren keittiön täynnä keittäjiä, kokkipoikia ja kaikenlaista palveluskuntaa loistavan juhla-aterian valmistushommissa. Keittiöstä tuli kolmisenkymmentä paistimestaria, jotka asettuivat pitkän pöydän ympärille erääseen käytävään metsässä ja rupesivat paistihaarukka kädessä, vanhanaikainen ketunhätä-lakki korvalla työskentelemään kaunissointuisen laulun tahdissa.

Prinsessa ihmetteli tätä näkyä ja kysyi, ketä varten he työskentelivät.

"Prinssi Riquet Töyhtöpään häitä varten, jotka ovat huomenna, armollinen neiti", vastasi joukon johtaja.

Prinsessa hämmästyti entistä enemmän, mutta muisti äkkiä, että nyt juuri oli vuosi siitä päivästä, jolloin hän oli lupautunut Riquet Töyhtöpään puolisosksi. Hän oli kuin pilvistä pudonnut. Hän ei ollut muistanut koko asiaa siitä syystä, että tehdessään tuon lupauksen hän oli vielä tyhmä, ja saatuaan prinssin antaman uuden älykkyyden hän oli unohtanut kaikki tuumuutensa.

Hän ei ollut kävellyt kolmeakymmentä askelta eteenpäin, kun Riquet Töyhtöpää astui hänen eteensä hienona ja komeana niinkuin ainakin prinssi, joka aikoo mennä naimisiin.

"Te näette, neitiseni", sanoi hän, "että täytän sanani täsmälleen. Uskon varmasti että tekin olette tullut täyttämään lupauksenne."

"Minä tunnustan teille suoraan", vastasi prinsessa, "etten ole vielä tehnyt päätöstäni ja etten usko voivani tehdä sitä teidän mielenne mukaan."

"Te saatte minut hämmästyttämään, neiti", sanoi Riquet Töyhtöpää.

"Minä uskon sen", sanoi prinsessa, "ja jos olisin tekemisissä sivistymättömän, älyttömän miehen kanssa, joutuisin tottakin pahaan pulaan. Prinsessalla ei ole muuta kuin sanansa, sanoisi hän, ja teidän täytyy mennä kanssani naimisiin, koska kerran olette luvannut. Mutta koska hän, jolle puhun, on maailman viisain ja henkevin mies, olen varma että hän kuulee järkeä. Te tiedätte, että silloinkin kun olin vain tyhmä raukka, en voinut suostua vaimoksenne. Kuinka voitte odottaa että nyt, kun minulla on kaikki se äly, jonka olette minulle antanut ja joka tekee minut entistäkin vaateliaammaksi, voisin tehdä päätöksen, jota en ennen voinut tehdä? Jos todella tahdoitte mennä naimisiin kanssani, erehdyitte suuresti siinä että päästitte minut tyhmyydestäni ja opetitte minut näkemään selvemmin kuin olin nähnyt."

"Jos vähälahjainen mies olisi saanut hyvän vastaanoton syyttäessään teitä sananne rikkomisesta, niinkuin sanoitte", vastasi Riquet Töyhtöpää, "kuinka voitte vaatia, neiti, että minä en käytä samoja keinoja asiassa, jossa on kysymys koko elämäni onnesta? Onko siinä mitään järkeä että älykkäät ihmiset joutuvat huonompaan asemaan kuin älyttömät? Ajatteletteko todella niin, te, jolla on niin paljon älyä ja joka halusitte sitä niin hartaasti? Mutta palatkaamme asiaan, jos suvaitsette. Lukuunottamatta rumuuttani, onko minussa mitään, joka ei miellytä teitä? Oletteko tyytymätön syntyperääni, älyyni, mielenlaatuuni, tapoihini?"

"En mitenkään", vastasi prinsessa, "minä pidän teissä kaikesta, minkä mainitsitte."

"Jos niin on", vastasi Riquet Töyhtöpää, "tulee minusta onnellinen, sillä te voitte tehdä minusta maailman miellyttävimmän miehen."

"Kuinka se on mahdollista?" kysyi prinsessa.

"Se on mahdollista", vastasi Riquet Töyhtöpää, "jos rakastatte minua siksi paljon että toivotte niin tapahtuvan. Ja jotta ette epäilisi, hyvä neiti, niin tietäkää, että sama hengetär, joka minun syntyessäni antoi minulle lahjan tehdä älykkääksi sen, jota rakastan, on antanut teillekin lahjan tehdä kauniiksi sen, jota te rakastatte ja jolle kernaasti tahdotte myöntää tämän suosion."

"Jos niin on", sanoi prinsessa, "toivon sydämestäni, että teistä tulisi maailman miellyttävin prinssi, ja lahjoitan teille kauneutta niin paljon kuin itsessänikin on."

Tuskin oli prinsessa lausunut nämä sanat, kun Riquet Töyhtöpää muuttui hänen silmissään kauneimmaksi, komeimmaksi ja rakastettavimmaksi mieheksi mitä hän koskaan oli nähnyt.

Muutamat ihmiset vakuuttavat että tässä ei ollenkaan tarvittu haltiattaren taikoja, vaan että rakkaus yksin sai aikaan tämän muutoksen. He sanovat, että kun prinsessa ajatteli sulhasensa uskollisuutta, tahdikkuutta, hyvää sydäntä ja suurta älyä, ei hän enää huomannut hänen ruumiinsa muodottomuutta ja kasvojensa rumuutta. Kyttyrä näytti hänestä johtuvan vain kohteliaan miehen kumarrusasennosta, ja vaikka Riquet hänen silmissään ennen oli ontunut hirveästi, ei hän enää huomannut muuta kuin hieman huolettoman käynnin, joka ihastutti häntä. Ihmiset sanovat vielä että prinssin kierot silmät näyttivät hänestä vain sitä kirkkaammilta ja että karsas katse todisti hänen mielestään vain kiihkeästi rakkautta. Suuri, punainen nenä vihdoinkin oli prinsessan silmissä vain sotilaallinen ja sankarillinen.

Oli miten oli, prinsessa lupasi heti paikalla tulla hänen puolisokseen, jos vain saisi isänsä, kuninkaan, suostumuksen.

Kun kuningas huomasi, että prinsessa piti Riquet Töyhtöpäästä suuressa arvossa, ja koska hän muutenkin tiesi tämän erittäin henkeväksi ja viisaaksi prinssiksi, otti hän hänet ilomielin vävykseen.

Häät vietettiin seuraavana päivänä, niinkuin Riquet Töyhtöpää oli aikonut, ja määräysten mukaan, jotka hän oli antanut jo kauan sitten.

Opetus.

Ei satua, vaan totta täyttä on tämän tarun opetus: Saa kaiken kauniiks rakkaus, myös henkeväksi, siltä näyttää.

Voi luonto kauneutta suoda, olennon täydellisen luoda, vaan kaikki sulot sittenkään niin saa ei syöntä sykkimään kuin jokin tenho salainen jonk' ymmärtää vain lempien.

AASINNAHKA.

Oli kerran kuningas, joka oli niin mahtava, niin rakas alamaisilleen ja niin suuressa kunniaassa naapuriensa ja liittolaistensa kesken, että häntä voitiin sanoa onnellisimmaksi kaikista hallitsijoista. Hänen onnensa oli sitäkin suurempi, kun hän oli puolisookseen valinnut prinsessan, joka oli yhtä kaunis kuin hyvä, ja tämä onnellinen pari eli täydellisessä sopusoinnussa keskenään. Heidän siveästä liitostaan syntyi tytär, joka oli niin viehättävä ja suloinen, että he eivät kaivanneet useampia lapsia.

Kuninkaan linnassa vallitsi loisto, rikkaus ja hieno aisti, ministerit olivat viisaita ja taitavia, hoviherrat hyviä ja herraansa kiintyneitä, palvelusväki uskollista ja ahkeraa. Avarat tallit olivat täynnä maailman kauneimpia hevosia, joilla oli selässä rikkaat loimet, mutta sepäs vasta ihmetytti muukalaisia, jotka kävivät katsomassa talleja, että näkyvöisimmällä paikalla seiso i aasi levitellen pitkiä korviaan. Tämän huomattavan ja erikoisen paikan oli kuningas antanut aasille täydellä syyllä eikä minkään oikun johdosta. Tuo harvinainen eläin ansaitsi tämän kunnianosoituksen, sillä luonto oli muodostanut sen niin omituisesti, että sen pilttuussa joka aamu lian asemasta oli yllin kyllin kauniita, kaikenarvoisia kulta- ja hopearahoja, jotka koottiin sen herättyä.

Sitten, koska kohtalon vaihtelut koskevat yhtä hyvin kuninkaita kuin alamaisia ja koska onneen aina sekaantuu onnettomuuttakin, näki taivas hyväksi että kuningatar äkkiä sairastui ankaraan tautiin, johon lääkärien tiede ja taitavuus ei keksinyt mitään parannuskeinoa. Kaikkiällä vallitsi suru. Kuningas, joka hellästi rakasti puolisoaan huolimatta tuosta kuuluisasta sananlaskusta, joka sanoo avioliittoa rakkauden haudaksi, suri hillittömästi, teki hehkuvia lupauksia valtakunnan kaikissa temppeleissä, oli valmis uhraamaan oman elämänsä rakkaan puolison pelastukseksi. Mutta turhaan huudettiin avuksi sekä jumalia että haltiattaria.

Kun kuningatar tuns i viimeisen hetkensä lähestyvän, sanoi hän miehelleen, joka kylpi kyynelissä:

"Sallikaa minun ennen kuolemaani vaatia teiltä erästä asiaa: jos nimittäin haluaisitte mennä uusiin naimisiin..." Tässä kuningas alkoi nyyhkyttää surkeasti, tarttui vaimonsa käsiin, kostutti niitä kyynelillään ja vakuutti että oli tarpeetonta puhua toisesta avioliitosta.

"Ei, ei, rakas kuningattareni", sanoi hän vihdo i n, "puhukaa pikemmin siitä että seuraan teitä pian."

"Valtion", jatkoi kuningatar lujasti, mikä vielä enensi kuninkaan surua, "valtion tulee ajatella kruunun perimystä, ja koska minä olen lahjoittanut teille vain yhden tyttären, on sillä oikeus vaatia teiltä poikia, jotka ovat kaltaisianne. Mutta minä pyydän teitä hartaasti, kaiken sen rakkauden nimessä, jota olette tuntenut minua kohtaan, että suostutte alamaistenne pyyntöihin vasta sitten kun olette löytänyt prinsessan, joka on kauniimpi kuin minä. Vannokaa se minulle, niin kuolen tyytyväisenä."

Saattaa ajatella että kuningatar, joka ei ollut kokonaan vailla itserakkautta, vaati kuninkaalta tämän valan, koska hän ei uskonut että maailmassa olisi toista hänen vertaistaan naista. Hän luuli nyt voivansa olla varma siitä että kuningas ei menisi toisiin naimisiin.

Sitten hän kuoli. Koskaan ei mies ole surrut niin kiihkeästi: itkua ja nyyhkytystä yöt ja päivät, siinä lesken niukka lohdutus yksinäisyydessään.

Suuret surut eivät ole kestäviä. Valtakunnan mahtavimmat miehet kokoontuivat neuvotteluun ja tulivat yhtenä miehenä pyytämään kuningasta menemään uusiin naimisiin. Ensi kertaa kuultuna ehdotus tuntui kuninkaasta kovalta ja sai hänet taaskin vuodattamaan kyneleitä. Hän vetosi kuningattarelle tekemäänsä valaan ja kehotti neuvosherroja koettamaan, voisivatko he mistään löytää prinsessan, joka olisi kauniimpi kuin hänen vaimovainajansa. Kuningas itse uskoi sitä mahdottomaksi.

Mutta neuvosherrat pitivät sellaista lupausta lapsellisuutena ja sanoivat että kauneus merkitsee vähän, jos kuningatar vain on kunnan nainen ja kelpaa äidiksi. Valtion rauhan ja turvallisuuden vuoksi tarvittiin prinssejä. Prinsessalla oli kyllä kaikki ominaisuudet, joita suuri kuningatar tarvitsee, mutta hänen puolisookseen oli valittava muukalainen, ja silloin tämä muukalainen joko veisi hänet omaan maahansa tai jäisi hallitsemaan hänen kanssaan, ja silloin heidän lapsensa eivät enää olisi samaa hallitsijahuonetta. Ja jos hallitsija ei enää olisi samanniminen, voisivat naapurikansat ruveta sotimaan heitä vastaan ja tuhota koko kuningaskunnan. Nämä ajatukset tehosivat kuninkaaseen ja hän lupasi miettiä asiaa.

Hän rupesi nyt innokkaasti etsimään naimaikäisten prinsessain joukosta sitä, joka voisi sopia hänelle. Hänelle tuotiin joka päivä ihastuttavia kuvia, mutta kukaan ei viehättävyydessä vetänyt vertoja kuningatarvainajalle, eikä kuningas voinut tehdä päätöstään.

Onnettomuudeksi sattui kuningas huomaamaan että prinsessa, hänen tyttärensä, ei ollut ainoastaan

kaunis ja ihastuttava, vaan vieläpä voitti kuninkaallisen äitinsä henkevyudessa ja suloudessa. Ja silloin kuninkaan mieleen johtui hullu ajatus ottaa prinsessa puolisoikseen, koska tämä yksin voisi päästää hänet valasta.

Kaino ja hyveellinen nuori prinsessa oli pyörtyä kauhusta, kun kuningas teki ehdotuksensa. Hän heittäytyi kuninkaallisen isänsä jalkoihin ja pyysi koko sielunsa voimalla ettei kuningas pakottaisi häntä sellaiseen rikokseen.

Mutta kuningas oli kerta kaikkiaan saanut päähänsä tämän kummallisen ajatuksen. Rauhoittaakseen prinsessan omaatuntoa hän meni kysymään neuvoa vanhalta pakanapapilta, druidilta. Tämä druidi oli vähemmän harras kuin kunnianhimoinen, ja päästäkseen mahtavan kuninkaan uskotuksi hän uhrasi viattoman ja hyvän prinsessan onnen. Hän liehitteli kuningasta niin taitavasti, esitti aiotun rikoksen niin kauniissa valossa että kuningas lopulta uskoi tekevänsä hurskaan teon, jos meni naimisiin tyttärensä kanssa. Tuon katalan miehen puheet olivat kuninkaalle kovin mieleen, hän syyleili druidia ja palasi linnaansa entistä itsepäisempänä. Prinsessa sai määräyksen valmistautua tottelemaan kuningasta.

Hätäntynyt nuori prinsessa ei osannut ajatella muuta kuin miten hän pääsisi tapaamaan kummiansa, syreenihaltiatarta. Tätä varten hän lähti samana yönä matkaan somissa pikku vaunuissa, joiden eteen oli valjastettu lamma, joka tunsikin kaikki tiet. Hän pääsi onnellisesti perille.

Haltiatar rakasti prinsessaa ja sanoi tietävänsä, minkätähden tämä tuli hänen luokseen. Prinsessan ei kuitenkaan tarvinnut olla huolissaan, hänellä ei ollut mitään pelättävää, jos hän tarkoin noudattaisi kumminsakin neuvoa.

"Olisi hyvin väärin, lapseni, jos menisit naimisiin isäsi kanssa", sanoi haltiatar, "mutta epäilemättä voit säästyä siitä. Sano vain isällesi, että hänen pitäisi täyttää eräs oikkusi, hänen pitäisi lahjoittaa sinulle ilman värinen puku. Niin mahtava kuin hän onkin, ei hän voi siinä onnistua."

Prinsessa kiitti kummiansa ja sanoi heti seuraavana aamuna isälleen niinkuin haltiatar oli neuvonut. Hän ei tulisi antamaan suostumustaan ennenkuin oli saanut ilman värisen puvun.

Kuningas ilostui saamistaan toiveista, kokosi maan taitavimmat ompelijat ja tilasi heiltä tämän puvun uhaten hirttää joka-ainoaan, jos he eivät onnistuisi. Niin pitkälle hänen ei tarvinnut mennä, sillä jo toisena päivänä he toivat hänelle tuon niin kiihkeästi halutun puvun. Taivaan sini, jota kultapilvet reunustavat ei ole ihanampi kuin tuo puku, kun se levitettiin prinsessan eteen.

Prinsessa oli onneton eikä tietänyt miten selviytyä asiasta. Kuningas kiirehti päätöstä. Täytyi taaskin kysyä neuvoa kummilta, joka suuresti ihmetteli juonensa epäonnistumista ja neuvoi prinsessaa tällä kertaa pyytämään kuun väristä pukua. Kuningas, joka ei voinut kieltää prinsessalta mitään, lähetti hakemaan taitavimmat ompelijat ja tilasi heiltä kuun värisen puvun niin pontevasti että tilauksen ja suorituksen välillä ei kulunut vuorokautakaan...

Prinsessa oli ihastuneempi tuohon ihmeen kauniiseen pukuun kuin isänsä huolenpitoon. Jäättyään hovinaistensa ja vanhan hoitajansa seuraan hän antoi surulleen rajattoman vallan.

Syreenihaltiatar, joka tiesi kaiken, tuli hätäntyneen prinsessan avuksi ja sanoi hänelle:

"Jollen vallan pahasti erehdy, luulen että jos pyydät auringon väristä pukua, saamme kuninkaallisen isäsi luopumaan koko asiasta. Sellaista pukua ei kukaan voi valmistaa. Joka tapauksessa voitamme aikaa."

Prinsessa oli yhtä mieltä ja pyysi pukua. Rakastunut kuningas uhrasi ilman pienintäkään kaipausta kruununsa kaikki timantit ja rubiinit tätä ihmeellistä työtä varten ja antoi määräyksen, ettei mitään säästettäisi, jotta puvusta tulisi auringon vertainen.

Puvusta tulikin niin häikäisevä, että kaikkien niiden, jotka näkivät sen levällään, oli pakko sulkea silmänsä. Tältä ajalta ovat peräisin vihreät silmälasit ja mustat rillit.

Mutta mitä tämä näky vaikutti prinsessaan? Hän ei ollut koskaan nähnyt mitään niin kaunista ja taiteellisesti laadittua. Hän oli vallan neuvoton ja vetäytyi muka silmiään säästääkseen huoneeseensa, jossa haltiatar sanomattoman nolona odotti. Vielä pahempaakin: nähdessään auringon värisen puvun haltiatar punastui suuttumuksesta.

"Nyt, tyttöseni", sanoi hengetär, "panemme isäsi häpeällisen rakkauden kovalle koetukselle. Hän näkyy olevan perin itsepäinen ja luulee että häät ovat jo ovella, mutta luulenpa että hän vähän hämmästyttää seuraavaa pyyntöäsi. Neuvon sinua pyytämään hänen rakkaan aasinsa nahkaa, tuon aasin, joka toimittaa hänelle niin runsaasti rahaa kaikkiin kuluihin. Kas niin, menettä sanomaan hänelle että haluat tuon aasin nahan."

Prinsessa oli onnellinen keinosta, joka auttaisi häntä pääsemään vihatusta liitosta. Hän ei uskonut että isä koskaan voisi suostua uhraamana asiaan. Ja niinpä hän sanoi isälleen toivovansa tuon kauniin eläimen nahkaa. Isä kyllä ihmetteli tätä päähänpistoa, mutta ei hetkeäkään epäillyt täyttää sitä. Aasi parka uhrattiin, ja nahka tuotiin hienosti prinsessalle, joka ei enää nähnyt mitään keinoa välttää onnettomuuttaan. Hän oli suorastaan epätoivon vallassa, kun haltiatar tuli.

"Mitä ajattelet, tyttäreni?" sanoi haltiatar nähdessään kuinka prinsessa repi hiuksiansa ja hankasi hienoja poskiansa. "Tämähän on elämäsi onnellisin hetki. Verhoa itsesi tähän nahkaan, lähde palatsista ja mene niin pitkälle kuin maa kantaa. Jumalat palkitsevat sitä, joka uhraa kaiken hyveelle. Mene, minä huolehdin siitä että pukuvarastosi seuraa sinua kaikkialle. Lipas, jossa pukusi ja jalokivesi ovat, seuraa askeleitasi maan alitse. Tästä saat taikasauvani, ja minne ikinä pysähdytkään, ei sinun tarvitse muuta kuin koputtaa maahan kun tarvitset lipastasi, ja se nousee silmäisi eteen. Nyt sinun täytyy lähteä, älä viivyttele enää!"

Prinsessa suuteli hellästi kummiansa, pyysi ettei tämä jättäisi häntä, pukeutui rumaan nahkaan ja tuhri kasvonsa noella. Sitten hän lähti isänsä rikkaasta palatsista ilman että kukaan tunsi häntä.

Prinsessan katoaminen aiheutti suuren hälinän. Kuningas, joka oli ruvennut valmistamaan suurta juhlaa, oli epätoivoissaan. Hän lähetti toistasataa santarmia ja toistatuhatta poliisia etsimään tytärtään, mutta haltiatar suojeli prinsessaa ja teki hänet näkymättömäksi tarkimpienkin etsijäin silmissä.

Eikä siinä muu auttanut kuin tyytyä.

Mutta prinsessa kulki. Hän kulki kauas, kauas, vieläkin kauemmaksi ja etsi työpaikkaa, mutta vaikka armeliaat ihmiset antoivat hänelle ruokaa, ei kukaan tahtonut häntä palvelukseensa, kun hän oli niin likainen.

Viimein hän tuli kauniiseen kaupunkiin, jonka portin edustalla oli karjakartano. Kartanon emäntä tarvitsi jotakin tyttöpahasta pesemään riepua ja puhdistamaan kanatarhaa ja sikolättiä. Nähdessään tuon epäsiistin kulkuritytön emäntä pyysi häntä palvelukseensa. Prinsessa suostui ilomielin, sillä hän oli jo hyvin väsynyt kulkemaan.

Asunnokseen hän sai erään komeron, joka oli kaukana keittiöstä. Toiset palvelijat tekivät hänestä ensimmäisinä päivinä karkeata pilaa, niin likaiseksi ja vastenmieliseksi aasinnahka teki hänet. Vähitellen häneen totuttiin, ja hän suoritti työnsä niin huolellisesti että emäntä otti hänet erikoiseen suojelukseensa.

Prinsessa vei lampaat laitumelle ajallansa ja ruokki kalkkunoita niin ymmärtäväisesti kuin ei hän elämässään olisi muuta tehnyt. Kaikki menestyi hänen kauniissa käsissään.

Eräänä päivänä hän istui kirkkaan lähteen luona, jonne hän usein tuli valittamaan onnetonta asemaansa, ja sattui näkemään kuvansa lähteessä. Hirveä aasinnahka, joka oli sekä päähineenä että pukuna, sai hänet kauhun valtaan. Häveten asuaan hän pesi kasvonsa ja kätensä, jotka tulivat valkeammiksi kuin norsunluu. Hänen kaunis hipiänsä saavutti taas luonnollisen raikkautensa. Iloisena omasta kauneudestaan hän alkoi mieliä kylpyyn. Hän menikin kylpyyn, mutta voidakseen palata karjakartanoon hänen täytyi taas panna tuo kauhea aasinnahka ylleen.

Onneksi oli seuraava päivä juhlapäivä, joten hänellä oli aikaa ottaa esiin lippaansa ja pukeutua. Hän puuteroi kauniin tukkansa ja puki ylleen kauniin, ilman värisen pukunsa. Huone oli niin pieni, ettei hameen laahus mahtunut sinne levälleen. Prinsessa katsoi peiliin ja oli syystäkin niin tyytyväinen kuvaansa, että hän päätti omaksi huvikseen pukeutua aina sunnuntaisin ja juhlapäivinä johonkin ihanista puvuistaan.

Tämän hän aina tekikin. Hän koristi ihmeen taidokkaasti kauniit hiuksensa kukilla ja timanteilla, ja usein hän huokasi kun ei kukaan muu ollut näkemässä hänen ihanuuttaan kuin lampaat ja kalkkunat, jotka pitivät hänestä yhtä paljon, vaikka hänellä olikin yllään tuo kauhea nahka, jonka mukaan häntä karjakartanolla oli ruvettu nimittämään Aasinnahaksi.

Eräänä juhlapäivänä, jolloin Aasinnahka oli pukeutunut auringon väriseen pukuun, tuli kuninkaan poika, jolle karjakartano kuului, sinne lepäämään metsästysretkellä palatessaan.

Tämä prinssi oli nuori, kaunis ja komea, kuninkaallisten vanhempainsa lemmikki ja alamaistensa ihastus. Hänen kunniakseen tarjottiin karjakartanolla maalainen juhla-ateria, johon hän kiitollisena suostui. Sitten hän lähti tarkastamaan kanatarhoja joka loukkoa myöten.

Kulkiessaan paikasta paikkaan hän tuli pimeälle käytävälle, jonka perällä oli suljettu ovi. Hän kurkisti uteliaana avaimenreiästä, eikä hänen hämmästyksellään ollut rajoja, kun hän sai nähdä prinsessan, niin kauniin ja loistavasti puetun, niin jalon ja vaatimattoman näköisen, että hän luuli näkevänsä

jumalattaren. Kiihkeä tunne, joka valtasi hänet siinä hetkessä, olisi saanut hänet murtamaan oven, jollei hän samalla olisi syvästi kunnioittanut tuota hurmaavaa olentoa.

Hän tuskin malttoi lähteä tummasta ja syrjäisestä käytävästä, ja hän lähtikin vain ottaakseen selville, kuka asui pienessä kamarissa. Hänelle vastattiin että siellä asui eräs tyttöpahanen, jota sanottiin Aasinnahaksi sen nahan mukaan, joka oli hänen pukunaan. Tyttö oli niin likainen, ettei kukaan viitsinyt katsoa häneen eikä puhutella häntä. Vain säälistä oli hänet otettu lammasten ja kalkkunain paimeneksi.

Prinssi, jota tämä tiedonanto ei suinkaan tyydyttänyt, huomasi hyvin, että nuo tyhmit ihmiset eivät tietäneet asiasta sen enempää ja että heiltä oli turha kysellä. Hän palasi isänsä palatsiin rakastuneempana kuin kuvitella voi, ja alituisesti oli hänen silmänsä edessä tuon ihanan jumal'olennon kuva, jonka hän oli nähnyt avaimenreiästä. Hän katui, ettei ollut koputtanut ovelle ja päätti varmasti tehdä sen toisella kertaa.

Mutta kiihkeä rakkaus oli siinä määrin kuohuttanut hänen vertaan, että hän seuraavana yönä sairastui ankaraan kuumeeseen, joka pian saattoi hänet haudan partaalle. Hänen äitinsä, kuningatar, jolla ei ollut muita lapsia, oli epätoivoissaan, kun mikään lääke ei auttanut. Turhaan hän lupasi suuria palkintoja lääkäreille, he käyttivät kaiken taitonsa, mutta mikään ei parantanut prinssiä.

Viimein he arvasivat, että joku kuolettava tuska oli koko sairauden syynä. He puhuivat siitä kuningattarelle, joka meni poikansa luo, sydän tulvillaan hellyyttä, ja vannotti häntä ilmaisemaan surunsa syyn. Jos oli kysymys kruunun luovuttamisesta hänelle, laskeutuisi kuninkaallinen isä mielellään valtaistuimelta, jotta poika saisi nousta sille; jos taas prinssi haluaisi jonkun prinsessan vaimokseen, oli tämä sitten vaikka vihollismaan prinsessa ja oli valittamisen syytä miten paljon tahansa, uhrattaisiin kaikki, jotta hänen toiveensa täytyisi. Prinssi ei vain saisi heittäytyä kuolemaan, sillä hänen hengestään riippui vanhempien henki.

Kuningatar ehti tuskin lopettaa tämän liikuttavan puheen kostuttaen sairaan kasvoja vuolain kyynelin, kun prinssi vastasi heikolla äänellä: "Äiti, en ole niin luonnoton poika että kadehtisin isältäni kruunua. Suokoon taivas, että hän elää vielä monta pitkää vuotta ja että minä kauan saan olla hänen uskollisin ja nöyryin alamaisensa! Mitä taas tulee prinsessoihin, joita tarjoatte minulle, en ole vielä aikonut mennä naimisiin. Saatte uskoa että minä, joka kaikessa noudatan tahtonne, olen aina totteleva teitä, maksoi mitä maksoi."

"Ah, poikani", jatkoi kuningatar, "mikään ei merkitse meille mitään, kunhan vain sinun henkesi säästyy! Mutta, rakas poikani, pelasta vanhempiesi henki ja sano minulle, mitä toivot. Ja ole varma, että se sinulle annetaan."

"No niin, äitini", vastasi prinssi, "koska minun on ilmaistava teille ajatukseni, tahdon totella. Tekisin väärin, jos panisin vaaralle alttiiksi kaksi olentoa, jotka ovat minulle niin rakkaat. Niin, äitini, minä tahtoisin että Aasinnahka leipoisi minulle kaakun ja että se tuotaisiin minulle heti valmistuttuaan."

Kuningatar ihmetteli tuota outoa nimeä ja kysyi kuka oli Aasinnahka. "Teidän Majesteettinne", vastasi eräs hänen upseereistaan, joka sattumalta oli nähnyt tytön, "Aasinnahka on viheliäisin otus suden jälkeen: mustaihoinen, likainen tyttöraiska, joka asuu karjakartanollanne ja paimentaa kalkkunoita."

"Olkoon vain", vastasi kuningatar, "poikani on ehkä metsästysretkeltä palatessaan maistanut hänen leivoksiaan. Tämä on sairaan oikku, ja minä tahdon että Aasinnahka — koska Aasinnahka kerran on olemassa — heti leipoo hänelle kaakun."

Joku juoksi paikalla karjakartanoon, ja Aasinnahka kutsuttiin esiin kuulemaan käskyä, että hänen piti parhaansa mukaan leipoa kaakku prinssille.

Muutamit kertojat vakuuttavat että samana hetkenä, jolloin prinssi oli kurkistanut avaimenreiästä, olivat myöskin Aasinnahan silmät keksineet hänet. Kun tyttö sitten oli katsonut pienestä ikkunastaan, oli hän nähnyt prinssin, joka oli niin nuori, kaunis ja komea, että tuo kuva oli jäänyt hänen mieleensä. Prinssin muisteleminen oli usein maksanut hänelle huokauksiakin.

Oli miten oli, joko sitten Aasinnahka oli nähnyt hänet tai kuullut häntä paljon kiitettävän, oli hän joka tapauksessa nyt hyvin iloinen keksiessään keinon ilmaista itsensä. Hän sulkeutui huoneeseensa, heitti pois ruman aasinnahan, pesi kasvot ja kätet, kampasi vaaleat hiuksensa, pani ylleen kauniin, hopeahohtoisen liivin ja samanlaisen hameen ja alkoi leipoa toivottua kaakku. Hän pani siihen hienoimpia jauhoja, muniä ja tuoretta voita. Taikinaa tehdessään hän pudotti siihen, joko tarkoituksella tai epähuomiossa, sormestaan sormuksen, joka sekaantui taikinaan. Kun kaakku oli valmis, pukeutui hän kauheaan nahkaansa, antoi kaakun upseerille ja kysyi häneltä prinssin vointia. Mutta upseeri ei suvainnut vastata, riensi vain prinssin luo ja vei hänelle kaakun.

Prinssi otti kaakun kiihkeästi tuon miehen käsistä ja söi sen niin ahnaasti, että saapuvilla olevat

lääkärit pitivät sitä pahana merkinä. Itse asiassa prinssi olikin vähällä tukehtua sormukseen, joka löytyi eräästä kaakkupalasta. Mutta hän otti sen taitavasti suustaan, ja hänen ahneutensa kaakkuun nähden väheni, kun hän katseli tuota hienoa, kultakehään kiinnitettyä smaragdia. Sormus oli niin pieni, että hänen mielestään se ei voinut sopia muuta kuin maailman sievimpään pieneen sormeen.

Prinssi suuteli sormusta tuhannet kerrat, kätki sen tyynynsä alle ja otti esille joka hetki, luullessaan ettei häntä nähty. Hän kiusasi itseään miettimällä, kuinka hän saisi tavata sen, jolle tuo sormus saattoi sopia, mutta hän ei uskonut, että hänen pyyntönsä suostuttaisiin, jos hän kutsuttaisi luokseen Aasinnahan, joka oli leiponut kaakun. Hän ei myöskään uskaltanut kertoa, mitä hän oli nähnyt avaimenreistä, jottei häntä pilkattaisi ja luultaisi näkyjen näkijäksi. Kaikki nämä ajatukset vaivasivat häntä samalla kertaa, kuume yltyi kovasti, ja lääkärit, jotka eivät tietäneet mitä tehdä, selittivät kuningattarelle, että prinssi oli sairas rakkaudesta.

Kuningatar riensi poikansa luo, mukanaan kuningas, joka oli yhtä onneton.

"Poikani, rakas poikani", huusi huolestunut hallitsija, "sano meille sen nimi, jonka tahdot vaimoksesi ja me vannomme että saat hänet, vaikka hän sitten olisi orjista halvin."

Kuningatar suuteli häntä ja yhtyi valaan.

"Isä ja äiti", vastasi prinssi, "minä en suinkaan aio solmia liittoa, joka olisi teille vastenmielinen. Ja merkiksi siitä lupaan mennä naimisiin sen tytön kanssa, jolle tämä sormus" — prinssi otti sormuksen tyynynsä alta — "sopii, oli hän sitten millainen tahansa. Ei juuri näytä uskottavalta että niin hieno ja kaunis sormi kuuluisi halpasyntyiselle."

Kuningas ja kuningatar ottivat sormuksen, tarkastivat sitä uteliaina ja päättelivät että tällainen sormus ei voisi sopia muuta kuin hyvään perheeseen kuuluvalla tytölle. Kuningas syleili poikaansa kehoittaen häntä parantumaan, lähti sitten ulos ja antoi torvien, huilujen ja rumpujen soitolla kuuluttaa kautta koko kaupungin että kaikkien oli tultava palatsiin koettamaan erästä sormusta. Siitä, jolle sormus sopisi, oli tuleva kruununperillisen puoliso.

Ensin tulivat prinsessat, sitten herttuattaret, markiisittaret ja vapaaherrattaret, mutta turhaan he koettivat suipentaa sormiansa, sormus ei sopinut kenellekään. Sitten täytyi turvautua porvaristyttöihin, jotka kyllä olivat hyvin somia, mutta joilla kaikilla oli liian paksut sormet. Prinssi, joka nyt oli terveempi, oli itse koettamassa. Sitten tuli kamarineitojen vuoro, mutta he eivät onnistuneet sen paremmin. Oli tuskin ketään enää, joka ei huonolla menestyksellä olisi koettanut tuota sormusta. Silloin prinssi kutsutti keittäjät, kyökkipiitit ja lammaspaimenet: heidät tuotiin hänen luokseen, mutta sormus ei mahtunut kynttä kauemmaksi heidän punaisiin ja pyyleviin sormiinsa.

"Onko lähetetty hakemaan Aasinnahkaa, joka leipoi minulle kaakun joku päivä sitten?" kysyi prinssi.

Kaikki rupesivat nauramaan ja vastasivat kieltävästi. Aasinnahka oli liian likainen.

"Tuotakoon hänet tänne heti paikalla", sanoi kuningas. "Kenenkään ei tarvitse sanoa että olen jättänyt jonkun huomioonottamatta."

Nauruin ja pilkkapuhein lähdettiin hakemaan kalkkunapaimenta.

Prinsessa, joka oli kuullut torvien soiton ja airuitten huudot, aavisti kohta että hänen sormuksensa oli aiheuttanut tämän hälinän. Hän rakasti prinssiä, ja koska todellinen rakkaus on arka ja vaatimaton, oli hän alituisessa pelossa, että jollakin toisella naisella olisi yhtä hennot sormet kuin hänellä. Sitä suurempi oli hänen ilonsa, kun häntä tultiin hakemaan ja hänen ovelleen koputettiin.

Sinä hetkenä, jolloin hän sai tietää että hänen sormukseensa kuuluvaa sormea etsittiin, oli jokin epämääräinen toivo saanut hänet kampaamaan tukkansa huolellisemmin ja pukemaan ylleen kauniin hopeallakirjaillun liivinsä ja monilaskoksisen, hopeapitseillä ja smaragdeilla koristellun hameensa.

Mutta kun ovelle koputettiin ja hän kuuli itseään kutsuttavan prinssin luo, pani hän nopeasti hartioilleen aasinnahan ja avasi oven.

Pilkaten sanoivat nuo ihmiset hänelle, että kuningas kysyi häntä naittaakseen hänet pojalleen. Sitten he nauraa hohottivat ja veivät hänet prinssin luo, joka hänkin kummasteli tuon tytön asua eikä uskaltanut uskoa häntä samaksi, jonka hän oli nähnyt niin loistavana ja kauniina. Suruisena ja ymmällään raskaasta pettymyksestään hän kysyi:

"Tekö asutte tumman käytävän perällä karjakartanon kolmannessa kanatarhassa?"

"Niin, herra", vastasi tyttö.

"Näyttäkää minulle kätenne", sanoi prinssi huoaten syvään.

Mutta kuka sai hämmästyä? Kuningas ja kuningatar ja kamariherrat ja ylimykset, kun tuon mustan ja likaisen nahan alta tuli näkyviin valkea pieni käsi, hieno kuin ruusunlehti, ja kun sormus vaivatta sopi maailman sievimpään pieneen käteen. Sitten prinsessa teki pienen liikkeen, nahka putosi, ja hän seiso heidän edessään niin hurmaavan kauniina että prinssi, niin heikko kuin vielä olikin, heittäytyi hänen polviensa eteen ja syleili niitä niin tulisesti että prinsessa punastui. Sitä tuskin huomattiin, sillä kuningas ja kuningatar tulivat syleilemään häntä ja kysyivät, suostuiko hän vaimoksi heidän pojalleen. Prinsessa, joka oli hämillään niin monista hyväilyistä ja kauniin nuoren prinssin rakkaudentunnuksesta, aikoi juuri kiittää heitä, kun katto aukeni ja syreenihaltiatar laskeutui alas vaunuissa, joita hänen nimisensä kukat ja lehdet peittivät, ja kertoi heille kuvaamattoman kauniisti prinsessan tarinan.

Kuningas ja kuningatar olivat kovin mielissään, kun kuulivat että Aasinnahka oli ylhäinen prinsessa, ja heidän hellyytensä vain yltyi. Mutta prinssi pani vielä enemmän arvoa prinsessan hyveellisyydelle, ja hänen rakkautensa kasvoi yhä suuremmaksi.

Hänen oli niin kiire saada prinsessa rouvakseen, että hän tuskin antoi aikaa tarpeellisiin häävalmistuksiin. Kuningas ja kuningatar olivat hurmaantuneita miniäänsä, hyväilivät ja syleilivät häntä lakkaamatta. Prinsessa oli sanonut, että hän ei voisi mennä prinssin kanssa naimisiin ilman isänsä suostumusta. Niinpä oli isä ensimmäinen, jolle lähetettiin hääkutsut, kuitenkin ilmaisematta, kuka morsian oli. Syreenihaltiatar, joka johti kaikkea, niinkuin sopikin, oli varovaisuuden vuoksi vaatinut sitä.

Häihin tuli kuninkaita kaikista maista, muutamat kantotuolissa, toiset vaunuissa, pitkämatkaisimmat ratsastivat elefanteilla, tiikereillä, kotkilla. Mutta loistavin ja mahtavin oli prinsessan isä, joka onneksi oli unohtanut luonnottoman rakkautensa ja mennyt naimisiin erään hyvin kauniin, lapsettoman leskikuningattaren kanssa. Prinsessa juoksi häntä vastaan, isä tunsi hänet heti ja syleili häntä hellästi, ennenkuin hän ehti heittäytyä isänsä jalkoihin. Kuningas ja kuningatar esittivät hänelle poikansa, jolle hän osoitti suopeuttaan mitä runsaimmin. Sitten vietettiin mahdollisimman loistavat häät. Mutta prinssi ja prinsessa välittivät vähän koko loistosta, he katselivat vain toisiaan.

Kuningas, sulhasen isä, kruunautti poikansa kuninkaaksi samana päivänä, suuteli hänen kättään ja pani hänet istumaan valtaistuimelle. Ylevämielinen poika vastusti turhaan, totella täytyi. Nämä mainiot hääjuhlat kestivät lähes kolme kuukautta, mutta prinssin ja prinsessan rakkaus kestäisi vieläkin, niin suuri se oli, jolleivät he olisi kuolleet sata vuotta myöhemmin.

Opetus.

On Aasinnahan satu kumma kuulla, sen valheeksi vois varmaan moni luulla. Vaan unhoon joutuvi se varmaan vasta kun loppuu lapset, mummot maailmasta.

METSÄN NUKKUVA PRINSESSA.

Oli kerran kuningas ja kuningatar, jotka olivat kovin suruissaan, kun heillä ei ollut lapsia, niin suruissaan kuin vain olla voi. He matkustivat kaikkiin maailman kylpypaikkoihin, tekivät pyhiinvaellusmatkoja ja hurskaita lupauksia, mutta mikään ei näyttänyt auttavan. Vihdoin he kuitenkin saivat pienen tytön.

Ristiäiset olivat komeat, ja pienelle prinsessalle pyydettiin kummiksi maan kaikki haltiattaret. Heitä oli seitsemän. Jokainen heistä oli antava prinsessalle kummilahjan, niinkuin haltiatarten tapa oli siihen aikaan, ja sillä tavoin toivottiin prinsessan saavan kaikki hyvät ominaisuudet.

Ristiäisjuhllaisuuksien jälkeen palasi koko seurue kuninkaan palatsiin, jossa haltiatarille tarjottiin juhlapäivällinen. Jokaisen eteen pantiin hienon hienot lautaset ja kultainen lipas, jossa oli lusikka, veitsi ja haarukka puhtainta kultaa, koristettu timanteilla ja rubiineilla. Mutta juuri kun aiottiin asettua pöytään, tuli linnaan eräs vanha haltiatar, jota ei ollut kutsuttu, koska hän ei yli viiteenkymmeneen vuoteen ollut poistunut tornistaan, ja kaikki luulivat että hän oli kuollut tai lumottu.

Kuningas käski kattaa hänellekin, mutta hänelle ei voitu antaa kultalipasta niinkuin toisille, koska niitä oli valmistettu vain seitsemän seitsemää haltiatarta varten. Vanhus luuli, että häntä halveksittiin, ja mumisi uhkauksia hampaittensa välistä.

Eräs nuori haltiatar, joka istui hänen lähellään, kuuli uhkaukset ja pelkäsi hänen voivan antaa jonkun ikävän lahjan prinsessalle. Sitä varten hän heti aterian loputtua piiloutui oviverhon taakse saadakseen puhua viimeisenä ja korjata, mikäli mahdollista, vanhuksen aiheuttaman vahingon.

Sitten rupesivat haltiattaret antamaan lahjoja prinsessalle. Nuorin antoi hänelle sellaisen lahjan, että hänestä tulisi maailman kaunein nainen, lähinnä nuorin, että hänestä tulisi viisas kuin enkeli, kolmas, että hän olisi ihmeen suloinen ja viehättävä kaikissa teoissaan, neljäs, että hän oppisi tanssimaan verrattoman hyvin, viides, että hän laulaisi kuin satakieli, kuudes, että hän soittaisi kaikenlaisia soittokoneita paremmin kuin kukaan muu. Kun vanhan haltiattaren vuoro tuli, huojutti hän päätään — pikemmin ylenkatseesta kuin korkean ikänsä tähden — ja sanoi että prinsessa haavoittaisi kätensä värttinään ja kuolisi.

Tuo kauhea lahja värisytti koko seuruetta, eikä ollut ketään, joka ei olisi itkenyt. Silloin astui nuori hengetär esiin verhon takaa ja sanoi kirkkaalla äänellä:

"Rauhoittukaa, kuningas ja kuningatar, tyttärenne ei kuole. Tosin en kykene kokonaan tekemään tyhjäksi vanhuksen ennustusta: prinsessa haavoittaa kätensä värttinään, mutta hän ei kuole, vaan vaipuu syvään uneen, joka kestää sata vuotta. Tämän ajan kuluttua tulee kuninkaan poika herättämään hänet."

Kuningas koetti välttää vanhuksen ennustamaa onnettomuutta ja antoi kuuluttaa, ettei kenelläkään, kuolemanrangaistuksen uhalla, ollut lupa kehrätä värttinällä eikä pitää värttiniä kotonaan.

Viidentoista tai kuudentoista vuoden kuluttua tapahtui kerran, kun kuningas ja kuningatar olivat erällä huvilinnallaan, että prinsessa lähti retkelle kautta koko linnan, juoksi huoneesta huoneeseen ja nousi aina torniin saakka, pieneen komeroon, jossa vanha nainen kehräsi värttinällä. Tämä kunnan muori ei ollut kuullut puhuttavankaan kuninkaan kiellosta.

"Mitä teette, muoriseni?" kysyi prinsessa.

"Minä kehrään, kaunis lapsi", vastasi vanhus, joka ei tuntenut prinsessaa.

"Voi kuinka se näyttää kauniilta", sanoi prinsessa. "Kuinka sitä tehdään? Antakaa minun koettaa, osaisinko tehdä samoin."

Tuskin hän oli ottanut värttinän käteensä, kun hän jo haavoitti kätensä, sillä hän oli liian vilkas ja vähän kömpelö, ja sitäpaitsi haltiatarten tuomio oli niin määrännyt. Hän kaatui taintuneena maahan.

Kunnan vanhus hätäntyi ja huusi apua. Ihmisiä tuli joka taholta, prinsessan kasvoille kaadettiin vettä, hänen vaatteensa avattiin, hänen käsiään taputettiin, hänen ohimoitaan hierottiin Unkarin pyhän Elisabetin vedellä, mutta mikään ei saanut häntä toipumaan.

Silloin kuningas, joka hälinän kuullessaan oli noussut torniin, muisti haltiatarten ennustusta. Hän arveli että tämä tapahtui, koska haltiattaret olivat sanoneet että se tapahtuisi, ja hän antoi viedä prinsessan kauneimpaan huoneeseen koko linnassa, kullalla ja hopealla kirjailulle vuoteelle.

Prinsessaa olisi voinut luulla enkeliksi, niin kaunis hän oli, sillä taintumus ei ollut vähentänyt hänen ihonsa raikkautta. Posket olivat punaiset, huulet kuin korallia. Silmät vain olivat kiinni, mutta hän hengitti aivan hiljaa, ja siitä huomasi että hän ei ollut kuollut.

Hyvä haltiatar, joka oli pelastanut prinsessan hengen tuomitessaan hänet nukkumaan sata vuotta, oli kuningas Mataquinin valtakunnassa, kahdentoista tuhannen peninkulman päässä, kun prinsessan onnettomuus tapahtui. Mutta hänelle toi viipymättä tiedon eräs pieni kääpiö, jolla oli seitsemän peninkulman saappaat, nimittäin sellaiset, joilla pääsee seitsemän peninkulmaa yhdellä askeleella. Haltiatar lähti matkaan paikalla ja saapui perille tunnissa, ajaen tulisissa vaunuissa lohikäärmeitten vetämänä.

Kuningas meni tarjoamaan hänelle kätensä, kun hän astui vaunuista alas. Haltiatar hyväksyi kaiken, mitä kuningas oli tehnyt, mutta koska hän oli hyvin selvänäköinen, ajatteli hän että prinsessan herätessään olisi hyvin vaikea tulla yksin toimeen suuressa linnassa, ja niinpä hän keksi seuraavan keinon.

Hän kosketti taikasauvallaan kaikkia, jotka olivat linnassa (paitsi kuningasta ja kuningatarta), kotiopettajia, hovinaisia, kamarineitoja, aatelismiehiä, upseereja, hovimestareita, kokkeja, kyökkipoikia, lähettejä, vahtisotilaita, ovenvartijoita, hovipoikia ja käskyläisiä, hän kosketti myöskin hevosia talleissa ja tallirenkejä, karjapihan suuria koiria ja prinsessan pientä sylikoiraa, joka makasi hänen vuoteellaan. Kohta kun hän oli koskettanut heitä, nukkuivat he kaikki herätäkseen vasta samalla kertaa kuin prinsessakin ja ollakseen tarpeen tullen valmiit palvelemaan häntä. Paistin vartaatkin, jotka olivat

tulella täynnä peltokanoja ja fasaaneita, nukkuivat, ja tuli nukkui. Kaikki tämä tapahtui silmänräpäyksessä — haltiattaret eivät tarvitse pitkiä aikoja toimiinsa.

Sitten kuningas ja kuningatar suutelivat rakasta lastaan ilman että hän heräsi, poistuivat linnasta ja antoivat kuulutuksen, jossa kiellettiin ketään lähestymästä paikkaa. Kielto oli tarpeeton, sillä neljänneštunnissa kasvoi koko puiston ympärille tiheä seinä suuria ja pieniä puita, köynnöksiä ja orjantappuroita, jotka kietoutuivat toisiinsa niin ettei yksikään ihminen eikä eläin voinut päästä läpi. Kohta ei näkynyt enää muuta kuin tornien huiput ja nekin hyvin kaukaa. Oli ilmeistä että haltiattarella oli tässäkin osuutensa, hän nimittäin tahtoi että prinsessa nukkuessaan saisi olla täysin turvassa uteliailta.

Sadan vuoden kuluttua hallitsi maassa kuningas, joka oli toista sukua kuin nukkuva prinsessa. Hänen poikansa joutui kerran metsästysretkellä näille tienoille ja kysyi, mitä nuo tornit olivat, jotka kohosivat suuren, tiheän metsän keskeltä. Jokainen vastasi hänelle niinkuin oli kuullut sanottavan. Toiset tiesivät että siellä oli vanha linna, jossa kummitteli, toiset, että kaikki seudun noidat viettivät siellä kemujaan. Yleisin mielipide oli, että siellä asui jättiläinen ja että hän vei sinne kaikki lapset, jotka sai kiinni, voidakseen syödä heidät rauhassa. Kukaan ei voinut seurata häntä sinne, sillä hänellä yksin muka oli taito tunkeutua metsän läpi.

Prinssi ei tietänyt mitä hänen piti sanoa, kun eräs vanha talonpoika puuttui puheeseen ja sanoi:

"Armollinen prinssi, yli viisikymmentä vuotta sitten kuulin isäni sanovan että siellä linnassa on prinsessa, kaunein mitä koskaan on nähty, ja että hänen pitää nukkua sata vuotta, kunnes kuninkaan poika, jolle hän on määrätty, tulee herättämään hänet."

Nuori prinssi vallan syttyi tuleen tästä puheesta. Hän uskoi voivansa ilman muuta saattaa päätökseen näin ihanan seikkailun, ja rakkauden ja kunnianhimon yllyttämänä hän päätti heti mennä katsomaan, kuinka asia oli. Tuskin hän oli tullut metsään, kun kaikki nuo suuret puut, köynnökset ja orjantappurat itsestään väistyivät, jotta hän pääsisi kulkemaan. Hän meni linnaa kohti, jonka hän näki erään pitkän käytävän päässä, ja häntä ihmetytti aika tavalla, kun hän näki ettei kukaan muu ihminen voinut seurata häntä, sillä puut olivat taas kietoutuneet toisiinsa heti kun hän oli kulkenut läpi. Hän jatkoi matkaansa, sillä nuori ja rakastunut prinssi on aina urhoollinen. Hän tuli suurelle pihalle, joka ensi näkemältä oli saada hänen verensä hyytymään. Kuoleman hiljaisuus vallitsi kaikkialla, pitkin pihaa makasi ihmisten ja eläinten ruumiita, jotka näyttivät kuolleilta. Ovenvartijain turpeista nenistä ja punaisista kasvoista hän kuitenkin pian huomasi että he vain nukkuivat, ja haarikat, joissa vielä oli muutama pisara viiniä, osoittivat kyllin selvästi että he olivat nukahtaneet kesken juomisen.

Prinssi meni suuren marmoripihan poikki ja nousi portaita, tuli vahtisotilaitten saliin, missä miehet seisoivat rivissä, pyssy olalla, ja kuorsasivat kilpaa. Hän kulki monen huoneen läpi, joissa nukkui joukottain aatelisherroja ja naisia, mikä seisaallaan, mikä istuallaan. Sitten hän tuli kokonaan kultaiseen huoneeseen ja näki vuoteella, jonka verhot oli vedetty joka taholta auki, kauneimman ilmestyksen mitä koskaan on nähty: siinä nukkui prinsessa, noin viisi- tai kuusitoistavuotias, jonka kauneuden säteilyssä oli jotakin ihmeen kirkasta, kuin jumalaista. Prinssi lähestyi ihailen ja vapisten ja laskeutui polvilleen hänen viereensä.

Koska hetki oli tullut ja lumous päättynyt, heräsi prinsessa. Hän katsoi prinssiin hellemin kuin näin ensi näkemältä tuntui sopivankaan ja sanoi:

"Tekö se olette, prinssini? Kylläpä teitä sai odottaa kauan."

Prinssi hurmaantui näistä sanoista ja vielä enemmän tavasta, jolla prinsessa ne lausui, eikä tietänyt miten ilmaista iloaan ja kiitollisuuttaan. Hän vakuutti rakastavansa prinsessaa enemmän kuin omaa itseään. Hänen puheensa oli kankeata, mutta se miellytti prinsessaa sitä enemmän, sillä mitä vähemmän sanoja, sitä enemmän rakkautta. Prinssi oli enemmän hämillään kuin prinsessa, ja sehän ei ollut ihmekään. Olihan prinsessalla ollut aikaa uneksia, mitä hän sanoisi prinssille, sillä onhan todennäköistä, vaikkei satu sitä mainitsekaan, että hyvä haltiatar niin pitkän nukkumisen ajaksi oli hankkinut hänelle mieluisain unten ilon. Neljä tuntia he puhelivat keskenään eivätkä vielä ehtineet sanoa puoliakaan, mitä heillä oli sanottavaa toisilleen.

Sillävälän oli prinsessan mukana herännyt koko palatsi, jokainen ajatteli tehtävänsä, ja koska muut eivät olleet rakastuneita, olivat he kuolla nälkään. Ylihovirouva, jolla oli kiire niinkuin muillakin, tuli kärsimättömäksi ja sanoi äänekkäästi prinsessalle että paisti oli pöydässä. Prinssi auttoi prinsessaa nousemaan, tämä oli täysissä vaatteissa, ja suuremmoisen hieno hänen pukunsa olikin, mutta prinssi ei huolinut sanoa hänelle että hän oli puettu isoäidin aikaiseen pukuun ja että hänellä oli vanhanaikainen röhelökaulus. Se vain kaunisti prinsessaa.

He siirtyivät peilisalonkiin ja söivät illallista, jota prinsessan upseerit tarjosivat. Viulut ja oboet

soittivat vanhoja kappaleita, jotka olivat hienon hienoja, vaikka niitä ei ollut soitettu sataan vuoteen. Illallisen jälkeen, jotta ei menetettäisi aikaa, vihki hovipappi heidät linnankappelissa, ja ylihovirouva veti verhon kiinni.

He nukkuivat vähän, sillä prinsessa ei ollut juuri unen tarpeessa, ja prinssi jätti hänet aamun koitteessa palatakseen kaupunkiin, missä hänen isänsä mahtoi jo olla levoton hänen tähtensä.

Prinssi kertoi isälleen eksyneensä metsästysretkellä ja viettäneensä yötä sysimiehen luona, joka oli antanut hänelle ruuaksi mustaa leipää ja juustoa. Kuningas, joka oli kunnan mies, uskoi häntä, mutta kuningatar ei ollut yhtä varma asiasta, ja nähdessään poikansa lähtevän metsästysretkelle melkein joka päivä ja keksivän aina tekosyitä, millä selittää parin kolmen yön poissaoloa, alkoi kuningatar uskoa että pojalla oli jokin rakkausjuttu tekeillä. Yli kaksi vuotta viettivät prinssi ja prinsessa tällä tavoin ja saivat kaksi lasta, joista ensimmäinen, tyttö, sai nimen Aamurusko ja toinen, poika, nimen Päivä, koska hän oli vielä kauniimpi kuin sisar.

Päästäkseen salaisuuden perille sanoi kuningatar usein pojalleen, että elämässä pitää toki maltaa mielensä. Mutta prinssi ei uskaltanut uskoa hänelle salaisuuttaan, sillä hän pelkäsi äitiään, vaikka rakastikin häntä. Kuningatar nimittäin oli jättiläisten heimoa, ja kuningas oli ottanut hänet vaimokseen vain siksi, että hän oli niin rikas. Hovissa kuiskailtiin sellaista, että kuningattarella oli jättiläisten taipumuksia ja että kun hän näki pieniä lapsia, oli hänen kovin vaikea olla hyökkäämättä heidän kimppuunsa. Siksi ei prinssi uskaltanut hiiskua mitään.

Mutta kun kuningas kahden vuoden päästä kuoli ja prinssistä tuli hallitsija, ilmoitti hän julkisesti avioliitostaan ja meni suurin juhlallisuuksin noutamaan vaimoaan, kuningatarta, linnaan. He saapuivat loistavin menoin pääkaupunkiin, ja nuori kuningatar otti paikkansa hovissa.

Jonkun ajan kuluttua kuningas lähti sotaan naapuriansa, keisari Cantalabuttea vastaan. Hän jätti hallituksen äidilleen, leskikuningattarelle, ja uskoi hänen haltuunsa erityisesti vaimonsa ja lapsensa.

Kuninkaan piti viipyä poissa koko kesä. Heti hänen lähdettyään lähetti leskikuningatar miniänsä lapsineen erääseen maataloon keskellä metsiä, voidakseen helpommin toteuttaa hirveän aikeensa. Hän meni maataloon parin päivän päästä itse ja sanoi eräänä iltana hovimestarille:

"Huomenna tahdon päivälliseksi pikku Aamuruskon."

"Oi, teidän majesteettinne", sanoi hovimestari.

"Minä tahdon", sanoi kuningatar, ja hänen äänensä värisi niinkuin ainakin jättiläisnaisen, joka haluaa tuoretta lihaa. "Minä tahdon syödä hänet hyvän kastikkeen kera."

Miesparka, joka näki, että ihmissyöjän kanssa ei ollut leikittelemistä, otti ison veitsensä ja meni pienen Aamuruskon huoneeseen. Pikku prinsessa, joka silloin oli nelivuotias, tuli hypellen häntä vastaan ja heittäytyi hänen kaulaansa nauraen ja pyytäen karamellia. Mies alkoi itkeä, ja veitsi putosi hänen kädestään. Hän meni karjapihalle, otti sieltä pienen karitsan ja valmisti siihen niin hyvän kastikkeen, että leskikuningatar vakuutti sen olleen parasta mitä hän koskaan oli syönyt.

Mies oli samalla ottanut mukaansa pienen Aamuruskon ja antanut hänet vaimolleen, joka piilotti lapsen asuntoonsa karjapihan perällä.

Viikon päästä sanoi ilkeä kuningatar taaskin hovimestarilleen:

"Minä tahdon syödä illalliseksi pikku Päivän."

Mies ei vastannut mitään, sillä hän oli päättänyt tälläkin kerralla pettää kuningattaren.

Hän meni hakemaan pikku Päivää, joka sillä hetkellä taisteli leikkimiekalla suurta apinaa vastaan. Hän oli silloin vain kolmivuotias.

Hovimestari vei hänetkin vaimolleen, joka piilotti hänet samaan paikkaan kuin pikku Aamuruskon. Pikku Päivän sijasta hän tarjosi leskikuningattarelle pienen, hyvin makean vuonan, joka ihmissyöjän mielestä maistui ihastuttavan hyvältä.

Tähän asti oli kaikki käynyt erittäin hyvin, mutta eräänä iltana sanoi paha kuningatar hovimestarille:

"Minä tahdon syödä kuningattaren saman kastikkeen kera kuin hänen lapsensakin."

Silloin hovimestari parka ei uskonut voivansa enää pettää häntä. Nuori kuningatar oli yli kaksikymmenvuotias, lukuunottamatta sataa vuotta, jotka hän oli nukkunut. Hänen ihonsa oli vähän sitkeä, vaikkakin kaunis ja valkea, ja karjapihalta oli vaikea löytää yhtä sitkeätä eläintä.

Hän päätti oman henkensä pelastukseksi surmata nuoren kuningattaren ja lähti hänen luokseen aikoen tällä kertaa tehdä asiasta toden. Hän koetti yllyttää itsensä raivoon ja meni tikari kädessä nuoren kuningattaren huoneeseen. Hän ei kuitenkaan aikonut yllättää kuningatarta, vaan ilmoitti hänelle hyvin kunnioittavasti leskikuningattaren määräyksen.

"Tehkää mitä tahdotte", sanoi nuori kuningatar ojentaen hänelle kaulansa. "Täyttäkää määräys, jonka olette saanut. Minä pääsen lasteni luo, lapsi parkojeni, joita rakastin niin hellästi."

Hän nimittäin uskoi että lapset olivat kuolleet, koska heidät oli viety pois sanomatta hänelle mitään.

"Ei, ei, Teidän Majesteettinne", vastasi hovimestari parka vallan heltyneenä, "teidän ei tarvitse kuolla, ja pääsette kuitenkin lastenne luo. Te saatte nähdä heidät minun talossani, jonne olen piilottanut heidät, ja minä petän kuningattaren vielä kerran."

Hän vei kuningattaren heti kotiinsa ja jätti hänet syleilemään lapsiaan ja itkemään heidän kanssaan. Itse hän meni valmistamaan hirvipaistin, jonka leskikuningatar söi illalliseksi yhtä hyvällä ruokahalulla kuin jos se olisi ollut hänen miniänsä.

Ilkeä kuningatar oli hyvin tyytyväinen julmuuteensa ja valmistui sanomaan kuninkaalle hänen palatessaan, että raivoisat sudet olivat syöneet hänen vaimonsa ja lapsensa.

Eräänä iltana kun leskikuningatar tapansa mukaan käveli linnan karjapihalla hengittämässä tuoreen lihan tuoksua, kuuli hän eräästä kellarihuoneesta pikku Päivän äänen. Poika itki, sillä äiti tahtoi antaa hänelle vitsaa, koska hän oli ollut häijy. Hän kuuli myöskin pikku Aamuruskon pyytävän anteeksi veljensä puolesta.

Tuo ilkiö tunsikin kuningattaren ja hänen lastensa äänet ja raivostui huomattessaan että hänet oli petetty.

Seuraavana aamuna käski hän hirmuisella äänellä, joka sai koko maailman vapisemaan, tuomaan keskelle linnan pihaa suuren vesialtaan, joka pantiin täyteen kytä, konnia, liskoja ja käärmeitä. Sinne oli heitettävä nuori kuningatar ja hänen lapsensa, hovimestari, hänen vaimonsa ja palvelijansa, ja heidät piti tuoda hänen eteensä kädet sidottuina selän taakse.

Siinä he jo olivat, ja heidät aiottiin juuri heittää altaaseen, kun kuningas, jota ei vielä odotettu, ratsasti pihaan. Hän oli palannut lyhintä tietä, ja hän kysyi ihmeissään, mitä tämä hirveä näky merkitsi. Kukaan ei uskaltanut vastata hänelle. Ihmissyöjä-kuningatar heittäytyi raivostuneena itse suinpäin altaaseen, ja nuo ilkeät eläimet, jotka hän oli antanut panna sinne, söivät hänet suuhunsa silmänräpäyksessä. Kuningas oli suruissaan, olihan leskikuningatar sentään hänen äitinsä. Mutta hän löysi pian lohdutuksen sulaisen vaimonsa ja lastensa seurassa.

Opetus.

Kai puolisoa oivaa, pulskea voi jonkun aikaa tyynnä odottaa. Vaan sata vuotta varro nukkuen jos taidat, nykyajan tyttönen!

Sen opetuksen satu meille suo: kai joskus odotuskin prinssin tuo.

*** END OF THE PROJECT GUTENBERG EBOOK HANHIEMON SATUJA ***

Updated editions will replace the previous one—the old editions will be renamed.

Creating the works from print editions not protected by U.S. copyright law means that no one owns a United States copyright in these works, so the Foundation (and you!) can copy and distribute it in the United States without permission and without paying copyright royalties. Special rules, set forth in the General Terms of Use part of this license, apply to copying and distributing Project Gutenberg™ electronic works to protect the PROJECT GUTENBERG™ concept and trademark. Project Gutenberg is a registered trademark, and may not be used if you charge for an eBook, except by following the terms of the trademark license, including paying royalties for use of the Project Gutenberg trademark. If you do not charge anything for copies of this eBook, complying with the trademark license is very easy. You may use this eBook for nearly any purpose such as creation of derivative works, reports, performances and research. Project Gutenberg eBooks may be modified and printed and given away—you may do practically ANYTHING in the United States with eBooks not protected by U.S. copyright law. Redistribution is subject to the trademark license, especially commercial redistribution.

START: FULL LICENSE
THE FULL PROJECT GUTENBERG LICENSE
PLEASE READ THIS BEFORE YOU DISTRIBUTE OR USE THIS WORK

To protect the Project Gutenberg™ mission of promoting the free distribution of electronic works, by using or distributing this work (or any other work associated in any way with the phrase “Project Gutenberg”), you agree to comply with all the terms of the Full Project Gutenberg™ License available with this file or online at www.gutenberg.org/license.

Section 1. General Terms of Use and Redistributing Project Gutenberg™ electronic works

1.A. By reading or using any part of this Project Gutenberg™ electronic work, you indicate that you have read, understand, agree to and accept all the terms of this license and intellectual property (trademark/copyright) agreement. If you do not agree to abide by all the terms of this agreement, you must cease using and return or destroy all copies of Project Gutenberg™ electronic works in your possession. If you paid a fee for obtaining a copy of or access to a Project Gutenberg™ electronic work and you do not agree to be bound by the terms of this agreement, you may obtain a refund from the person or entity to whom you paid the fee as set forth in paragraph 1.E.8.

1.B. “Project Gutenberg” is a registered trademark. It may only be used on or associated in any way with an electronic work by people who agree to be bound by the terms of this agreement. There are a few things that you can do with most Project Gutenberg™ electronic works even without complying with the full terms of this agreement. See paragraph 1.C below. There are a lot of things you can do with Project Gutenberg™ electronic works if you follow the terms of this agreement and help preserve free future access to Project Gutenberg™ electronic works. See paragraph 1.E below.

1.C. The Project Gutenberg Literary Archive Foundation (“the Foundation” or PGLAF), owns a compilation copyright in the collection of Project Gutenberg™ electronic works. Nearly all the individual works in the collection are in the public domain in the United States. If an individual work is unprotected by copyright law in the United States and you are located in the United States, we do not claim a right to prevent you from copying, distributing, performing, displaying or creating derivative works based on the work as long as all references to Project Gutenberg are removed. Of course, we hope that you will support the Project Gutenberg™ mission of promoting free access to electronic works by freely sharing Project Gutenberg™ works in compliance with the terms of this agreement for keeping the Project Gutenberg™ name associated with the work. You can easily comply with the terms of this agreement by keeping this work in the same format with its attached full Project Gutenberg™ License when you share it without charge with others.

1.D. The copyright laws of the place where you are located also govern what you can do with this work. Copyright laws in most countries are in a constant state of change. If you are outside the United States, check the laws of your country in addition to the terms of this agreement before downloading, copying, displaying, performing, distributing or creating derivative works based on this work or any other Project Gutenberg™ work. The Foundation makes no representations concerning the copyright status of any work in any country other than the United States.

1.E. Unless you have removed all references to Project Gutenberg:

1.E.1. The following sentence, with active links to, or other immediate access to, the full Project Gutenberg™ License must appear prominently whenever any copy of a Project Gutenberg™ work (any work on which the phrase “Project Gutenberg” appears, or with which the phrase “Project Gutenberg” is associated) is accessed, displayed, performed, viewed, copied or distributed:

This eBook is for the use of anyone anywhere in the United States and most other parts of the world at no cost and with almost no restrictions whatsoever. You may copy it, give it away or re-use it under the terms of the Project Gutenberg License included with this eBook or online at www.gutenberg.org. If you are not located in the United States, you will have to check the laws of the country where you are located before using this eBook.

1.E.2. If an individual Project Gutenberg™ electronic work is derived from texts not protected by U.S. copyright law (does not contain a notice indicating that it is posted with permission of the copyright holder), the work can be copied and distributed to anyone in the United States without paying any fees or charges. If you are redistributing or providing access to a work with the phrase “Project Gutenberg” associated with or appearing on the work, you must comply either with the requirements of paragraphs 1.E.1 through 1.E.7 or obtain permission for the use of the work and the Project Gutenberg™ trademark as set forth in paragraphs 1.E.8 or 1.E.9.

1.E.3. If an individual Project Gutenberg™ electronic work is posted with the permission of the copyright holder, your use and distribution must comply with both paragraphs 1.E.1 through 1.E.7 and any additional terms imposed by the copyright holder. Additional terms will be linked to the Project Gutenberg™ License for all works posted with the permission of the copyright holder found at the beginning of this work.

1.E.4. Do not unlink or detach or remove the full Project Gutenberg™ License terms from this work, or any files containing a part of this work or any other work associated with Project Gutenberg™.

1.E.5. Do not copy, display, perform, distribute or redistribute this electronic work, or any part of this electronic work, without prominently displaying the sentence set forth in paragraph 1.E.1 with active links or immediate access to the full terms of the Project Gutenberg™ License.

1.E.6. You may convert to and distribute this work in any binary, compressed, marked up, nonproprietary or proprietary form, including any word processing or hypertext form. However, if you provide access to or distribute copies of a Project Gutenberg™ work in a format other than “Plain Vanilla ASCII” or other format used in the official version posted on the official Project Gutenberg™ website (www.gutenberg.org), you must, at no additional cost, fee or expense to the user, provide a copy, a means of exporting a copy, or a means of obtaining a copy upon request, of the work in its original “Plain Vanilla ASCII” or other form. Any alternate format must include the full Project Gutenberg™ License as specified in paragraph 1.E.1.

1.E.7. Do not charge a fee for access to, viewing, displaying, performing, copying or distributing any Project Gutenberg™ works unless you comply with paragraph 1.E.8 or 1.E.9.

1.E.8. You may charge a reasonable fee for copies of or providing access to or distributing Project Gutenberg™ electronic works provided that:

- You pay a royalty fee of 20% of the gross profits you derive from the use of Project Gutenberg™ works calculated using the method you already use to calculate your applicable taxes. The fee is owed to the owner of the Project Gutenberg™ trademark, but he has agreed to donate royalties under this paragraph to the Project Gutenberg Literary Archive Foundation. Royalty payments must be paid within 60 days following each date on which you prepare (or are legally required to prepare) your periodic tax returns. Royalty payments should be clearly marked as such and sent to the Project Gutenberg Literary Archive Foundation at the address specified in Section 4, “Information about donations to the Project Gutenberg Literary Archive Foundation.”
- You provide a full refund of any money paid by a user who notifies you in writing (or by e-mail) within 30 days of receipt that s/he does not agree to the terms of the full Project Gutenberg™ License. You must require such a user to return or destroy all copies of the works possessed in a physical medium and discontinue all use of and all access to other copies of Project Gutenberg™ works.
- You provide, in accordance with paragraph 1.F.3, a full refund of any money paid for a work or a replacement copy, if a defect in the electronic work is discovered and reported to you within 90 days of receipt of the work.
- You comply with all other terms of this agreement for free distribution of Project Gutenberg™ works.

1.E.9. If you wish to charge a fee or distribute a Project Gutenberg™ electronic work or group of works on different terms than are set forth in this agreement, you must obtain permission in writing from the Project Gutenberg Literary Archive Foundation, the manager of the Project Gutenberg™ trademark. Contact the Foundation as set forth in Section 3 below.

1.F.

1.F.1. Project Gutenberg volunteers and employees expend considerable effort to identify, do copyright research on, transcribe and proofread works not protected by U.S. copyright law in creating the Project Gutenberg™ collection. Despite these efforts, Project Gutenberg™ electronic works, and the medium on which they may be stored, may contain “Defects,” such as, but not limited to, incomplete, inaccurate or corrupt data, transcription errors, a copyright or other intellectual property infringement, a defective or damaged disk or other medium, a computer virus, or computer codes that damage or cannot be read by your equipment.

1.F.2. LIMITED WARRANTY, DISCLAIMER OF DAMAGES - Except for the “Right of Replacement or Refund” described in paragraph 1.F.3, the Project Gutenberg Literary Archive Foundation, the owner of the Project Gutenberg™ trademark, and any other party distributing a Project Gutenberg™ electronic work under this agreement, disclaim all liability to you for damages, costs and expenses, including legal fees. YOU AGREE THAT YOU HAVE NO REMEDIES FOR NEGLIGENCE, STRICT LIABILITY, BREACH OF WARRANTY OR BREACH OF CONTRACT EXCEPT THOSE PROVIDED IN PARAGRAPH 1.F.3. YOU AGREE THAT THE FOUNDATION, THE TRADEMARK OWNER, AND ANY DISTRIBUTOR UNDER THIS AGREEMENT WILL NOT BE LIABLE TO YOU FOR ACTUAL, DIRECT, INDIRECT, CONSEQUENTIAL, PUNITIVE OR INCIDENTAL DAMAGES EVEN IF YOU GIVE NOTICE OF THE POSSIBILITY OF SUCH DAMAGE.

1.F.3. LIMITED RIGHT OF REPLACEMENT OR REFUND - If you discover a defect in this electronic work within 90 days of receiving it, you can receive a refund of the money (if any) you paid for it by sending a written explanation to the person you received the work from. If you received the work on a physical medium, you must return the medium with your written explanation. The person or entity that provided you with the defective work may elect to provide a replacement copy in lieu of a refund. If you received the work electronically, the person or entity providing it to you may choose to give you a second opportunity to receive the work electronically in lieu of a refund. If the second copy is also defective, you may demand a refund in writing without further opportunities to fix the problem.

1.F.4. Except for the limited right of replacement or refund set forth in paragraph 1.F.3, this work is provided to you ‘AS-IS’, WITH NO OTHER WARRANTIES OF ANY KIND, EXPRESS OR IMPLIED, INCLUDING BUT NOT LIMITED TO WARRANTIES OF MERCHANTABILITY OR FITNESS FOR

ANY PURPOSE.

1.F.5. Some states do not allow disclaimers of certain implied warranties or the exclusion or limitation of certain types of damages. If any disclaimer or limitation set forth in this agreement violates the law of the state applicable to this agreement, the agreement shall be interpreted to make the maximum disclaimer or limitation permitted by the applicable state law. The invalidity or unenforceability of any provision of this agreement shall not void the remaining provisions.

1.F.6. INDEMNITY - You agree to indemnify and hold the Foundation, the trademark owner, any agent or employee of the Foundation, anyone providing copies of Project Gutenberg™ electronic works in accordance with this agreement, and any volunteers associated with the production, promotion and distribution of Project Gutenberg™ electronic works, harmless from all liability, costs and expenses, including legal fees, that arise directly or indirectly from any of the following which you do or cause to occur: (a) distribution of this or any Project Gutenberg™ work, (b) alteration, modification, or additions or deletions to any Project Gutenberg™ work, and (c) any Defect you cause.

Section 2. Information about the Mission of Project Gutenberg™

Project Gutenberg™ is synonymous with the free distribution of electronic works in formats readable by the widest variety of computers including obsolete, old, middle-aged and new computers. It exists because of the efforts of hundreds of volunteers and donations from people in all walks of life.

Volunteers and financial support to provide volunteers with the assistance they need are critical to reaching Project Gutenberg™'s goals and ensuring that the Project Gutenberg™ collection will remain freely available for generations to come. In 2001, the Project Gutenberg Literary Archive Foundation was created to provide a secure and permanent future for Project Gutenberg™ and future generations. To learn more about the Project Gutenberg Literary Archive Foundation and how your efforts and donations can help, see Sections 3 and 4 and the Foundation information page at www.gutenberg.org.

Section 3. Information about the Project Gutenberg Literary Archive Foundation

The Project Gutenberg Literary Archive Foundation is a non-profit 501(c)(3) educational corporation organized under the laws of the state of Mississippi and granted tax exempt status by the Internal Revenue Service. The Foundation's EIN or federal tax identification number is 64-6221541. Contributions to the Project Gutenberg Literary Archive Foundation are tax deductible to the full extent permitted by U.S. federal laws and your state's laws.

The Foundation's business office is located at 809 North 1500 West, Salt Lake City, UT 84116, (801) 596-1887. Email contact links and up to date contact information can be found at the Foundation's website and official page at www.gutenberg.org/contact

Section 4. Information about Donations to the Project Gutenberg Literary Archive Foundation

Project Gutenberg™ depends upon and cannot survive without widespread public support and donations to carry out its mission of increasing the number of public domain and licensed works that can be freely distributed in machine-readable form accessible by the widest array of equipment including outdated equipment. Many small donations (\$1 to \$5,000) are particularly important to maintaining tax exempt status with the IRS.

The Foundation is committed to complying with the laws regulating charities and charitable donations in all 50 states of the United States. Compliance requirements are not uniform and it takes a considerable effort, much paperwork and many fees to meet and keep up with these requirements. We do not solicit donations in locations where we have not received written confirmation of compliance. To SEND DONATIONS or determine the status of compliance for any particular state visit www.gutenberg.org/donate.

While we cannot and do not solicit contributions from states where we have not met the solicitation requirements, we know of no prohibition against accepting unsolicited donations from donors in such states who approach us with offers to donate.

International donations are gratefully accepted, but we cannot make any statements concerning tax treatment of donations received from outside the United States. U.S. laws alone swamp our small staff.

Please check the Project Gutenberg web pages for current donation methods and addresses. Donations are accepted in a number of other ways including checks, online payments and credit card donations. To donate, please visit: www.gutenberg.org/donate

Section 5. General Information About Project Gutenberg™ electronic works

Professor Michael S. Hart was the originator of the Project Gutenberg™ concept of a library of electronic works that could be freely shared with anyone. For forty years, he produced and distributed Project Gutenberg™ eBooks with only a loose network of volunteer support.

Project Gutenberg™ eBooks are often created from several printed editions, all of which are confirmed as not protected by copyright in the U.S. unless a copyright notice is included. Thus, we do not necessarily keep eBooks in compliance with any particular paper edition.

Most people start at our website which has the main PG search facility: www.gutenberg.org.

This website includes information about Project Gutenberg™, including how to make donations to the Project Gutenberg Literary Archive Foundation, how to help produce our new eBooks, and how to subscribe to our email newsletter to hear about new eBooks.